

Catechismus

26

P R O

PARVULIS.

Vt ij discant a Christo, Luce,
Veritate, Via, quæ ducit
ad cognoscendum Pa-
trem, Deum omnis
Veritatis.

G. F.

L O N D I N I,

*Pro Roberto Wilson, apud officinam
ejus ad Aquilam nigram in Martin
le Grand, 1660.*

Catechismus

F. R. O.

P. A. R. V. I. L. I. S.

Dei Filius et Spiritus Sanctus
in Unitate
et in Trinitate
Dei Filius
et Spiritus Sanctus
in Unitate
et in Trinitate

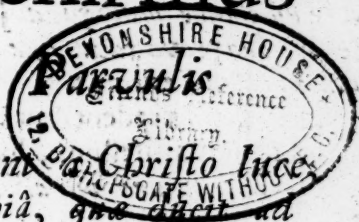
G. F.

R. O. M. A. N. I.

Dei Filius et Spiritus Sanctus
in Unitate
et in Trinitate
Dei Filius
et Spiritus Sanctus
in Unitate
et in Trinitate

Catechismus

Pro

Parvulis

*Vt ij discant a Christo luce
Veritate, viâ, quæ ducit ad
cognoscendum patrem de-
um omnis Veritatis.*

Qu.

M I Pater, Esne mendacium ullum ex Veritate?

R. Minimè, mi fili, veritas enim arguit et reprehendit mendacem, et talis non est ex veritate, 1 Joh. 2. 21.

Qu. Pater, Esne ille ex Diabolo, qui non est Veritate?

R. Maximè, fili, Diabolus enim non permanet in Veritate, nec qui mentiuntur, Joh. 8. 44.

Q. Pater, quid est Veritas illa?

R. Fili, Christus est, qui illuminat omnem hominem venientem in mundum; et illa est Veritas quâ omnis homo est illuminatus, Joh. 1. 9. Joh. 14. 6.

Q. Pater, Esne lux Veritas illa, quæ il-
luminat

luminat unumquemque hominem venientem in mundum? et vult hac Veritas quæ est lux, ostendere unicuique male facta sua, et sibi manifestare sua prava facta quæ egit, et Diabolum qui est extra Veritatem?

R. vult, fili, credentibus in eam, illud enim quod facit manifestum, lux est, Joh. 12. 36.

Q. Pat. non est via aliàs ad patrem, nisi per lucem quæ est Veritas?

R. Non est, Fili, lux enim est Christus, qui venit à patre, et via est ad patrem, qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, Joh. 14, 6.

Q. Pa. Cur illuminat ille omnem hominem venientem in mundum?

R. Fi. Ut omnes per eum crederent, qui est lux illa, Joh. 1. 7.

Q. P. Nū omnes homines oportet credere in lucem illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Ita. Fili.

Q. Num condemnantur, si non faciunt, pater

R. Ita. Fili, Joh. 3. 18. 19.

Q. Pa. et ne hac condemnatio, quòd lux venit in mundum, et quòd homines non credant in eam?

R. Est Fili.

Q. Pa. Homines ne in eam credere oportet?

R. Maximè Fili.

Q. Pa. Quid si homines Scripturas profitantur et non credant in illam quæ illuminat omnem

omnem hominem venientem in mundum?

R. Fili, Qui ita faciunt, sunt ex Diabolo, et sunt tanquam Judæi fuerunt, et causam dicunt pro peccato quamdiu in terrâ manent, Joh. 8, 44.

Q. Pa. Nonne multi sunt in hâc nostrâ etate, qui non credunt in lucem, quæ est Christus, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et nihilominus Scripturas profitentur, et pro peccato dicunt causam in terrâ manentibus?

R. Ita. Fili, hi sunt ut Judæi fuerunt profitentes Scripturas, et non credentes in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum: et hi dicunt se in Christum credere, sed non credunt in Christum, qui non credunt in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, nam vera lux quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, est verus Christus; ille dicit, credite in lucem, ut sitis Filii lucis, John 1, 9, & 8, 12.

Q. Pa. Estne hac vera creditio, credere in lucem, estne hic ille qui natus est deo, qui dat victoriam in mundum?

R. Est Fili, 1 Joh. 5. 4.

Q. Pa. Omnesne victoriam habent in mundum, qui in lucem credunt?

R. Habent Fili.

Q. Pa. Nonne omnes illi qui profitentur Scripturas, et non credunt in lucem quæ illuminat

minat omnem hominem venientem in mundum, victoriam habet in mundum?

R. Non Fili, Non habent victoriam, non enim credunt in lucem, vt sint Filii lucis; dicunt se credere in deum, et in Christum, et non ita faciunt; Nam Christus Iesus est lux illa quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et deus est lux, et qui non credunt in hanc lucem, non credunt, ita manent sub condemnatione, extra lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, 1 John 1. 5, 6.

Q. Pater Estne illa lux quam narras quâ ego sum illuminatus, quæ indicat mihi quæcunque feci, omnesque vias impias in quibus versatus fui, et omnia impia facta quæ commisi, et Sermones duros quos locutus sum, et verba impia quæ protuli, et duras impiasque cogitationes et imaginationes quas concepi et cogitavi; estne hæc lux illa quæ hoc indicat et manifestum facit?

R. Imò Fili, Hæc est lux, quæ hoc indicat, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, Eph. 5, 13.

Q. Pater, Estne hæc lux illa quam homines odio habent, quia facta eorum sunt mala, et facta eorum ad lucem afferre nolunt, quia lux ea reprehendet?

R. Imò Fili, John 16, 8, 9, & John 3.

Q. Pater

Q. Pater, Num hæc lux quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, illum reprehendet qui credet in lucem, et cujus opera operata sunt in Deo?

R. Non Fili, John 3, 21.

Q. Pater, Num hæc lux demonstrabit uniuscujusque verba, actiones et cogitationes et vias et facta et imaginationes?

R. Imò Fili, manifestat et probat illa, John 3, 19, 20.

Q. Pater, possit nè aliquis probare vias suas, verba et actiones, facta, cogitationes imaginationes, absque luce quæ ipse est illuminatus?

R. Non Fili.

Q. Pater, Quomodo cognoscere possim cogitationem atque imaginationem aliquam a luce?

R. Fili, Lux illas detegit, et manifestas facit, quæ ab eo venit per quem mundus est factus, quæ lux fuit antequam fuerunt cogitationes, et si luci auscultetur, cogitationes et imaginationes intra te non commorabuntur, Heb. 1, 2,

Q. Pater, Quomodo eas vincere possim, et quomodo passum primum pacis cognoscere possim?

R. Fili, In luce quæ illuminatus es, (quam amando) teipsum videbis, et quomodo tempus tuum contriveris, in illâ luce consiste, et cum illâ luce tandem videbis

Christum

Christum animæ tuæ servatorem, a quo lux venit, ad servandum te a peccato tuo, et ab illo quod lux detegit contrarium sibi; robur tuum est tibi constare, et in lucem credere, ita qui credit, non festinat, credit enim in illud quod manifestat id quod condemnandum est, et ita non vult, non currit, sed demum cognoscit quòd electio potita est, et potitur; et ita lux teipsum tibi monstrabit, et crucem, quæ est teipsum denegare, et Christum sequi; et qui non sequitur lucem, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, quæ Christus illum illuminavit, non sequitur Christum, sed permanet in ipso sese, (non denegato) et in tenebris, *Isa. 28, 16. Rom. 9, 16, & 11, 17.*

Q. Et à quo oportet me discere, Pater.

R. A Christo Fili, qui te illuminavit, Math. 11, 29. John 1. Christus ait, discite à me.

Q. Pater, Mene docebit?

R. Maximè Fili, Si discis ab eo qui te luce illuminavit, indicabit tibi quando peccatum apparet in cogitationibus tuis et motionibus, priusquam perveniat in actiones, et ut abstineas ab eodem quando apparet, et ut devites omne mali specimen; lux enim id detegit et manifestum facit, et ea est quæ reprehendit, 1Cor. 10. 15. 1Thes. 5, 22.

Q. Pater,

Q. Pater, Quæ differentia est inter Judeos et Christianos naturâ, Quum nec Judæi nec Christiani in lucem credant quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, quæ est Christus ille per quem mundus est factus, ambo tamen Scripturas volunt profiteri?

R. Fili, Nulla est differentia, nisi quòd Christiani isti profitentur quædam Christi verba, et Apostolorum, verba, quæ non Judæi; Ita extra vitam existentes, quæ est lux hominum, in quâ erant Apostoli et ita ambo in eadem vitâ nempe veteri, non agnoscetes lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, non accesserunt ad eum in quo est vita, quæ lux est vita hominum: Et Judæi et iidem Christiani non accedentes ad lucem in quâ est vita, non accedunt ad vitam hominum, John 1, 4.

Q. Pater, Num et Judæi, et Ethnici, et Christiani, qui non credunt in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, sunt omnes extra illum qui est lux, vita hominum?

R. Sunt Fili, Jsa. 42. 6.

Q. Pater, Suntne Judæi et Ethnici et Christiani qui non credunt in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, (licet Scripturas profiteantur) omnes extra vitam?

R. Sunt

R. Sunt Fili, et extra vitam hominum, si non credant in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum; nam lux est via ad patrem lucis, lux quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, *John 8, 12, & 14, 6, & John 1.*

Q. Pater, *Elne hac via ad Patrem Lucis, lux quæ illuminat omnem hominem venientem, in mundum?*

R. Est Fili, lux est via et Judæis et Christianis; Christus Jesus ait, ego sum via qui illumino omnem hominem venientem in mundum, et nemo venit ad patrem nisi per me, omnem hominem habentem lucem à Christo viâ, ea ducit ad patrem, *Rom. 10, 20.*

Q. Sed verò Pater, videmus quòd predicatorum, Doctores et Professores dicunt, quòd Christus non illuminat omnem hominem venientem in mundum.

R. Ita Fili, ejusmodi doctores, qui voluntate hominis facti sunt, et constituti terræ potestatibus, et non Veritate; sed doctores qui sunt per voluntatem dei, et non per hominem hanc veram lucem testati sunt, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum; et tales prædicabant eam, et eidem manifesti fuerunt in vnoquoque homine, *Gal. 1, 1, 2. Cor. 4, 6, 36.*

Q. Pater, Num ij Christum denegant, qui lucem veram non consentunt, quæ illuminat omnem

omnem hominem venientem in mundum?

R. Maxime Fili.

Q. Pater, Estne Christus resurrectio illa et vita illa?

R. Est Fili, qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, per quem mundus est factus, ille est recuperator, et investigator perditorum, et Resurrectio et vita, et qui restringit illud quod fractum est, et ille reconciliat deo, et mediator est inter deum et hominem; Ille qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, ille per quem factus est, qui justificat erga deum qui vinculum iniquitatis frangit, et peccatum et transgressionem delet, *Luke 19, 12. John 11, 25. 1 Tim. 2, 5. Eph. 2, 16, 17.*

Q. Pa. estne hic Christus ille, secundus Adam, qui abactum redigit?

R. Est, fili secundus Adam, nam sicut in primo Adamo omnes mortui sunt, ita in secundo Adamo omnes sunt vivi, *1 Cor. 15, 22.*

Q. Pa. quomodo omnes in primo Adamo mortui sunt, et qui in secundo Adamo vivi facti sumus?

R. Fili iste transgressus est, ita est in peccato, extra vitam, in morte; mors regnat ab Adamo, usque ad mosen; Adamus enim legem et mandatum Dei transgressus est, ita mors regnavit ab Adamo usque ad mosen;

& ita qui sunt in primo *Adamo*, sunt extra Dei mandata, sunt in peccato, sunt extra lucem, quæ est lex Dei, sunt extra veritatem, sunt veteres creaturæ qui in *Adamo* mortui sunt; Christus est autem qui vivificat et animat à debitis in quibus est primus *Adamus*, in secundum *Adamum* Spiritum vivificum & perdit mortem, & potestatem ejus, qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, ut omnes per eum secundum *Adamum* crederent, & lucem haberent in eo, qui est vita, quæ est vita hominum; dum homo sit in *Adamo* in transgressionem, extra hanc lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, per quem est factus, est extra secundum *Adamum*, extra veritatem, extra lucem, quæ est vita hominum, et extra viam, lucem & vitam, viam ad patrem vitæ, in transgressionem, in morte mortuus in primo *Adamo*; quamvis profiteantur omnia sanctorum verba, tamen non credentes in sanctorum lucem, illum in quâ sancti fuerunt, in quâ est vita, cum sint, *inquam* extra lucem, & vitam, sunt in morte; nulli enim ad vitam veniunt, nisi qui veniunt ad Christum qui eos illuminavit, a primo *Adamo*, ad resurrectionem ex peccato, morte et transgressionem, & ita venit gloria quæ fuit apud patrem, ante mundi initium, *Rom. 5. 14.*

1 Cor. 15. 47, 48. 2 Cor. 5. 17. 2 Tim. 1. 10. Joh. 1. 4. & 14. 16. Rom. 3. 2.

Q. Pa. Num Christus illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Maximè, Fili. Joh. 1. 9.

Q. Pater, nonne mundus testis obstitit huic veræ luci, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Maxime Fili, Joh. 8. 1.

Q. Pater et nonne scribe & Pharisei, & summi Sacerdotes, & Herodes, & Pontius Pilatus testes obstituerunt huic veræ luci, quæ illuminat omnem hominem in mundum venientem, quæ est Christus?

R. Ita, Fili Herodes Gubernator Johannem Baptistam morti dedit, (ut nunc etiam multi improborum rectorum, ad mortem persequuntur eos, qui in lucem credunt) qui homo fuit missus à Deo, & venit in testimonium prebendum luci veræ, & ille confessus est & dixit, is est lux veræ quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, Joh. 1. 6, 7.

Q. Pater nonne summi Sacerdotes concilium tenuerunt adversus Christum, ut eum morti traderent?

R. Maximè Fili, Joh. 11. 53.

Q. Pater, nonne Sacerdotes summi per Scripturas cognoverunt ubi Christus nasci futu-

rus erat? per Scripturas ipsi fuerunt sapientes?

R. Imò Fili noverunt, sed extra vitam existentes, Christum substantiam non noverunt; Mat. 2. 5.

Q. Pater nonne morti tradere Christum querebant ipsi, qui per Scripturas possent cognoscere ubi nasciturus esset?

R. Ita, Fili fecerunt.

Q. Pater, num Pilatus, qui Originalia habuit, Christum crucifixit? Iste sapiens erat, habuit Hebræum, Græcum & Latinum?

R. Habuit Fi. cum enim Christum crucifixissent, ille inscriptionem ei imposuit Hebraicâ, Græcâ, & Latinâ Linguâ, ita fecit, Joh. 19. 19.

Q. Pater, nonne doctores mundi nobis dicunt Originale esse, Hebræum, Græcum, & Latinum, qui negant Christum qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, & nonne hi Originale suum Christo superimponunt, qui lucem negant qui omnem hominem venientem in mundum illuminat?

R. Imò Fi. Rom. 10. 9.

Q. Quid! An lux quæ illuminat unumquemque in mundum venientem, adducit homines & seipsos fateri, & videre?

R. Imò.

Q. Pater, an nulli possint Christum confiteri, nisi qui lucem consententur quâ illuminatur omnis?

R. Nulli

R. Nulli, Fi. nam lux quâ unusquisque homo est illuminatus, ad Christum adducit, & confitendum illum, lucem, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum.

Q. Pater, num omnes sunt antichristi qui non confitentur Christum, illam lucem, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, sed illam denegant?

R. Sunt Fi. 1 Joh. 4. 23.

Q. Quomodo & quare, Pater?

R. Fi. Primò, illi denegantes lucem quâ Christus eos illuminavit in suo proprio, adversantur ei qui illuminavit omnem hominem venientem in mundum in generali: ita sunt adversus lucem in particulari, adversus lucem in generali, & adversus Christum, Antichristus, 1 Joh. 2. 18, 19, 22, Mat. 7. & Mat. 24.

Q. P. tum ille qui est adversus lucem est cæcus; quomodo Christum videre potest quomodo eum confiteri potest Hicne ille est qui clamat, en hic est Christus, illic est Christus, qui non accedit ad lucem, quâ ipse est illuminatus?

R. Imò Fili, ita est, Luk. 17. 21.

Q. Pater, num hic igitur est impostor iste, qui est extra lucem, quâ is est illuminatus, & alios generat extra lucem quâ illi sunt illuminati?

R. Ita Fili, is est impostor iste, Joh. 17.

Q. Pater

12, 17. Mat. 27.

Q. Pater, nonne ille, qui est extra lucem, quæ et illuminatus, qui ad eam venire non vult sed ab eâ discedit, discedit a veritate, & ad veritatem venire non vult?

R. Ita Fili, Job. 6. 40.

Q. Pater, etne igitur ille ex Diabolo, qui non permansit in veritate?

R. Est Fili, Job. 8. 44.

Q. Pater, Quid autem si profiteatur Scripturas, apostolorum verba, & Christi verba, & Moscos verba, & tamen non accedit ad lucem, quæ illuminatus est, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, sed neget hanc lucem quæ venit in mundum; nonne ille possit esse doctor Christi, veritatis & Scripturarum, quamvis neget illam lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Non Fili, non est doctor Christi, sed denegator Christi, qui denegat lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, lux enim est Christus, Job. 8. 12. Mat. 10.

Q. Pater, Nonne possunt homines Scripturas cognoscere, quamvis non credant in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, varias linguas discendo, et linguas interpretando, et populum varias suas linguas docendo, et si non credant in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, eum
per

per quem mundus est factus, nonne hi Scripturas cognoscent?

R. Non, Fili, Hi non possunt Scripturas cognoscere veritatis, nisi per lucem quæ illuminat omnem hominem in mundum venientem; is enim substantia est ejus quod scriptum est, et ille venit ad implendum illud quod scriptum est, lux venit; et ille est via, via ad cognoscendum Scripturas, & ad aperiendas eas, *Joh. 8. 43, 44. Rev. 3. Col. 2. 3.*

Q. At vero, Pater, ego putâram quòd si Scripturas, acquisivissem, & homines Scripturas acquisivissent, quæ narrant de Deo & Christo & Prophetis & Apostolis et eas Professus essem, & memoria tenuissem, (nuper enim solum audivimus de luce quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, quòd unusquisque nostrum illuminatus sit, nobis etiam ignorantibus, quòd in mundum venerit, & quòd lux illa nobis det notitiam Christi à quo venit, et quòd hæc lux nos doceat, et hæc lux Christum nobis ostendat in quo est lux, quæ lux est vita, et ea unicuique nostrum indicet viam ad patrem lucis, unde lux venit, Putâram; inquam, externe notitiæ Scripturarum acquisitio Sufficiens esset.

R. Non, Fili, Judæi enim literam habuerunt, et moseos verba profiteri poterunt, et prophetarum verba, et Chri-

stum esse venturum, et eum predicârunt, sed Scripturas non cognoverunt, et quod professi sunt non cognoverunt; et fuerunt in eadem notitiâ in qua tu nunc es, in cogitationibus tuis, qui Scripturas in mentem tuam arripuisti, non autem credis in lucem quæ te illuminat et hominem unumquemque venientem in mundum; Judæi non crediderunt in lucem, quæ illuminabat omnem hominem in mundum venientem, ita non crediderunt in lucem quâ ipsi erant illuminati, ut nec isti quoque qui se Christianos cognominant, et hîc nos à Judæis minime discrepamus, qui notitiam tanquam illi, literæ solum habuimus, in rem ipsam quæ est lux, non credimus, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum; et precati sunt pro conversione Judæorum qui non credunt in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et habentes notitiam in literâ solum, sed extra creditionem lucis, ut Judæi fuerunt, et ita cum illis extra pactum fæderis, illuminans omnem hominem venientem in mundum, in quodnam Judæos converterent, cum ambo sint extra creditionem lucis, quæ illuminavit omnem hominem venientem in mundum, quæ est Christus pactum fæderis lucis; tamen de convertendis illis loquuti sunt, qui in notitiâ literæ solum

sum fuerunt, qui Christum venturum professi sunt, sed non crediderunt in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, ita creditioni obstiterunt: illuminat enim omnem hominem venientem in mundum, ut omnes per illum crederent, et per lucem illum viderent qui eos illuminavit, *Act. 13, 7. Iohn 5, 36, 1 Iohn 2, 18, 19, 26, 27. 1 Iohn 2, 4, 5, 6. Iohn 6, 29. Isa. 42: 6, 7. Matt. 2, 4, 5. Iohn 8, 39, 40.*

Q. Pater, Lux igitur quæ illuminavit omnem hominem venientem in mundum, est via ad patrem lucis, unde lux venit, qui non est ex mundo; Estne igitur hæc via quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Est Fili, Nam est Christus lux illa, Iohn 2, 15. ad 20.

Q. Pater, Omnis igitur qui venit in mundum lucem habet à via quæ est Christus.

R. Sic Fili, Isa. 8, 10, & 49, 9.

Q. Pater, Num ille qui est aversus a luce, cæcus est, et num ille qui à luce abit, à Christo abest?

R. Ita Fili, Isa. 50, 10.

Q. Pater, Num illos qui à luce abeunt à viâ errare facit?

R. Ita Fili.

Q. Pater, Nonne ille maledictus est qui cæcos à viâ errare facit?

R. Imò, Fili, Male dictio super illum manet, *Deut.* 27, 18.

Q. Pater, *Qui non venit ad lucem quâ illuminatus est, nonne est condemnandus?*

R. Est, Fili.

Q. Pater, *Nonne hac lux naturalis est et creata lux, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et quâ unusquisque est illuminatus?*

R. Non Fili, Ille enim per quem mundus factus erat, qui glorificatus erat apud patrem ante mundi initium, per quem omnia creata sunt, quæ creata sunt; is est qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, qui est Secundus Adam, Christus illa vita, et resurrectio, omnibus in primo Adamo, in transgressione emortuis, et hæc lux quâ illuminat omnem hominem, per quem omnia naturalia sunt creata, non est lux naturalis, sed est lux spiritualis, et lux æterna, *Isa.* 60, 2, 3, 20. *Isa.* 42, 6, *Iohn* 1. 3.

Q. Pater, *Esine hoc primum principum Religionis puræ, lux quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, quæ non est ex mundo, quæ dat cognitionem ejus qui non est ex mundo, eum per quem mundus est factus? et hiccine est qui dat nobis mundum videre, et deum mundi, et principem potestatis aeris, qui regnat in filiis contumaciæ, lux hoc demonstrabit?*

R. Max-

R. Maximè, Fili, lux quæ venit ab eo per quem mundus est factus, demonstrat eum qui regnat in iis qui in lucem sunt contumaces, *John* 10, 8, &c. & 3, 36, & 4. *Ephes.* 2, 3.

Q. In quod contumaces? Pater.

R. In Lucem, Fili, *2Cor.* 4, 34.

Q. Pater, Quid autem si notitiam acquiram in libris et Scripturis, et in Apostolorum verbis, Christi verbis, prophetarum verbis, Moſis verbis, si hæc omnia in notitiam meam acquiram, et linguas discam, Hebræam, Græcam et Latinam, nonne possim esse Christi doctior, quum hæc didicero, licet non agnovero lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et non ad notitiam gloriæ dei pervenero?

R. Non Fili, Non possis pervenire ad notitiam gloriæ dei, neque es doctor illius, donec venias ad agnoscendam lucem quæ in corde tuo lucet, quâ Christus te illuminavit, quæ lux data est tibi notitiam gloriæ dei in facie Jesu Christi, *2Cor.* 4, 5, 6.

Q. Pater, Num omnis cognitio mea quæ mihi datur, et non per lucem datur, peribit, et ne naturalis?

R. Imò Fili, Nam lux est quæ dat notitiam dei, quæ notitia non perit, *2Cor.* 4, 6.

Q. Pater, Quenam est causa quod tot sint

divisiones, totque separationes, et seſſæ, et opinionones in mundo, et tot doctores, et omnes ij inter ſe diviſi, omneſque Scripturas profitentes, non tamen inter ſe conſociati, et unusquiſque ſuam viam ut optimam proclamabit, et hi ſunt inter ſe diſſociati?

R. Ita Sunt, Fili, Hi autem ſunt extra lucem, in quâ eſt ſocietas quâ ſunt illuminati, et ita ſunt extra illud quod veram notitiam Scripturarum illis eſt daturum, quæ lux cùm ſit una in omnibus eorum, venientibus illis ad lucem, et lucem amanti- bus, omnes in ſocietatem mutuam veniunt, in illud quod ſcripturas edidit, nempe in Spiritum, ubi eſt vnitas, et extra hunc cum ſint, ſunt toti in litigijs et confuſione, Ioh. 4, 22, 23, 24.

Q. Pater, Eſine hæc Babylon, multæ linguae, et multi conditores, ubi alter alterius opus demolit, et cur illud eſt?

R. Fili, Illud eſt quia à luce abeunt quâ omnis homo eſt illuminatus, ut cum eâ opera ſua videant in deo operata, et à vitâ quæ ſcripturas edidit, et nequeunt videre, Luc. 17, 21.

Q. Pater, Lux igitur cùm ſit unica, quæ illuminavit omnem hominem venientem in mundum, quæ lux via eſt, hæc via eſt unica, et hæc ea eſt via ad patrem?

R. Imò, Fili.

Q. Pater,

Q. Pater, Quenam est causa titubationis omnium in iudicio, et erroris in cognitione et prudentiâ?

R. Fili, hoc est, quia non agnoscunt lucem, quâ omnes eorum sunt illuminati, quæ venit à Christo Sapientiâ illâ dei, quæ lux dat eis gloriæ dei notitiâ, et illos ad verum iudicium affert; et error abest à luce; et unusquisque cum errat et impingit, abit a luce quâ est illuminatus, et qui impingit in iudicio abest à luce, et ei qui in luce ambulat non est occasio impingendi, Iohn I. 9, 10.

Q. Pater, Quid quòd tanta est passio, tanta pertinacia, et persecutio inter eos qui Scripturas profitentur, et odium tantum, ut vix sustinere alloquium queunt, ad mentes suas exprimendas de Religione absque pervicacia, quid hi sibi volunt? Hiccinè mos fuit Apostolorum, aut Sanctorum, aut Fidelium? et hi sunt in Adamo terreno in transgressionem, an in Adamo secundo extra transgressionem?

R. Non, Fili, Non sunt in Christo.

Q. Pater, An hi sunt in prudentiâ illâ quæ est infra, et in prudentiâ quæ corrumpit?

R. Sunt, Fili, Est enim terræna, sunt in terrænâ prudentiâ, et sensuali, et diabolica, et cum hac prudentiâ quæ est terrena, animalis, et diabolica, sunt profitentes Scripturas; adeò terræni sunt, animales

et diabolici ut vix colloquium mutuum tolerare queunt de eâ re quam Religionem nuncupant, *Iac. 3, 5, & 1, 25.*

Q. Pater, Num hi sunt pervicaces disputatores de quibus mentio fit?

R. Sunt, Fili, 1 Tim. 6, 4, 5.

Q. Num hi sunt qui precantur, quorum labra polluta sunt, et orationes abominationes, qui sunt in his rebus priùs dictis?

R. Sunt, Fili, Psal. 31, 18.

Q. Pater, Estne Religio hîc inter tales vana, ubi potestas in linguam non est?

R. Est, Fili, Iac. 1, 26.

Q. Pater, Cûm quâ re hoc totum videndum est, et quenam est via quâ omnibus veniendum est in unitatem et pacem?

R. Fili, Lux est via, quâ omnis homo est illuminatus, et in eo est pax, Ioh. 16, 33.

Q. Pater, Estne hæc via, evadere à Sapientiâ illâ quæ est infernè, et à scientiâ quæ est terræna, animalis et diabolica?

R. Est Fili, lux est via, quæ est sapientia quæ est supernè, cujus principium est timor Domini, qui timor Domini est à malo discedere, hæc sapientia quæ est supernè quæ est pura, mitis et facilis, neminem persequitur; Miminè, illuminat enim omnem hominem venientem in mundum, Iac. 3. 17. 1 Cor. 1, 24.

Q. Pater, Estne 'novum paxum fæderis, ætænum fæderis æternum?

R. Fili

R. Fili, Lux quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, hæc est pactum fæderis æternum, *Isa. 42. 6.*

Q. Pater, Num deus dedit eum in pactum fæderis lucem ad illuminandum omnem hominem venientem in mundum?

R. Imò, Fili.

Q. Pater, Egone et omnis homo veniens in mundum lucem habemus à dei pacto fæderis?

R. Imò, Fili.

Q. Pater, Quid est hæc lux quam à pacto fæderis lucis habeo?

R. Fili, Illud quod tibi indicat peccatum et tuam transgressionem, quæ te a deo separavit, ita deus illuminat, deus dat illum in pactum fæderis lucis, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum; ut credatis in lucem, et ut unusquisque luce videat mediatorem inter deum et sese, et pacem habeat, cum eo, et ut videat dei pactum fæderis lucis quâ est illuminatus, et reconciliatorem suum cognoscat quo reconciliatur deo, *1 Tim. 2, 5. 2 Cor. 5, 18.*

Q. Pater, Sed nos tales doctores tuebamur, qui principatum per copias suas gerunt, quod Jeremias dixit esse horrendum turpe facinus in terrâ patratum et nos doctores eos tuemur qui lucrum suum a divisione suâ querunt; et doctores qui vellera querunt et lanam, et doctores qui pro pecunia divinant, et pro pecuniâ dicent

docent, et doctores qui vocantur ab hominibus Magistri, et precantes stant in Sinagogis, et primum locum in concessibus habent, et doctores tales tuebamur qui docent pro turpi lucro, et sunt cupidi et avidi, quos, lux quâ ego sum illuminatus, mihi enarrat tales esse, quales prophete contra clamabant, et Christus contra clamabat, et Apostoli qui fuerunt in luce quâ Christus omnem hominem illuminavit, quâ luce Christum videbant: Nunc video hos esse doctores qui lucem negant qui illuminat omnem hominem venientem in mundum: et populum dei timent ab eâ luce quâ sunt illuminati, nonne sunt qui regnû dei occludunt adversus homines?

R. Imò Fili, Matt. 23, 13.

Q. Pater, Nonne hi sunt viæ duces cæci?

R. Sunt Fili, Mat. 15, 14.

Q. Pater, Quid est regnum cælorum?

R. Lux est Fili, Luc. 17, 21.

Q. Pa. quid est illud quod dat videre regnum Cælorum?

R. Fili, Lux quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum.

Q. Pater, Num hi qui ab hac luce abeunt qui sunt illuminati, abeunt à regno, luce, potestate, vitâ, et gloriâ?

R. Itaque Fili, Rom. 14, 17.

Q. Pater, Sunt ne hi tales qui regnum cælorum occludunt ab alijs?

R. Imò, Fili, Mat. 23.

Q. Pater,

Q. Pater, Hi igitur sunt illi qui sunt omnes intransgressione, qui nec ipsi intrabunt nec alios permittent ?

R. Ita Sunt, Fili, et tales doctores non possum agnoscere, qui lucem non agnoscunt quæ illuminavit omnem hominem venientem in mundum, ego, inquam, qui agnosco lucem quâ ego sum illuminatus: Minimè, hi sunt voces peregrinæ, qui non agnoscunt lucem quâ illuminantur, et quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, sed sunt luce condemnati, Ioh. 10, 4, 5.

Q. Pater, Ergo spiritum illum qui errat ab illo quod Scripturas edidit, illud non potest tueri, illos, nempe, qui sunt in errore ab eo, num hi sunt qui litigant de verbis, qui sunt in illo spiritu qui erravit à spiritu qui scripturas edidit ?

R. Imò, Fili, ita Sunt, Isa. 28. 7. 1 Tim. 6, 4, 5.

Q. Pater, Cùm tanta sit multitudo hominum hos doctores sequentium, qui non agnoscunt lucem, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et populus negant, nimis multi eorum, qui fit, estne hæc via lata?

R. Imò, Fili, et multi in eâ ambulant, Mat. 7, 13.

Q. Pater, Estne hæc porta patula ?

R. Est Fili, Christus enim est via qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, et qui incedunt in latâ viâ discedunt ab hac viâ quæ est via angusta quâ sunt

sunt illuminati, et ita abeunt a patre lucis, et hi sunt qui doctores hos sequuntur, qui lucem negant quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et doctores lucem negant, et populus lucem negant, et istic est via quædam, sed via est lata; sed Christus est via à latâ viâ (qui non est ex mundo) ad patrem qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, vt omnes per illum crederent, et ad vitam venirent, ille est via ad patrem vitæ, ita homines à luce abeuntes, abeunt a Christo doctore illo quem deus audire iubet, ille enim est propheta ille quem deus suscitavit mosi similem, quem deus iussit populum audire, Mat. 19. 22. Deut. 18, 8.

Q. Pater, Omnes ne qui à luce abeunt quâ illuminati, et non discunt a Christo, coacervant doctores secundum suas ipsorum libidines? et suntne hi doctores et rectores?

R. Ita Fili, et hi non volunt Christi vocem audire, sed audire hos doctores quos secundum suas libidines coacervarunt, et hi formulam pietatis arripuerunt, potentiam autem negant, 2Tim. 4, 3. 2Tim. 3.

Q. Pater, Quomodo potentiam negant?

R. Fili, Qui à luce abeunt, et lucem audire nolunt quâ sunt illuminati, sed lucem denegant, isti potestatem denegant, lux enim est potestas.

Q. Pater,

Q. Pater, Quomodo iiii doctores erigunt secundum suas ipsorum libidines?

R. Fili, Doctorem erigunt qui cupiditatibus suis placit, et blandissima et blæssima ijs verba loquitur, et qui eloquentiâ et methodo præstantissimus est, ijs arridet qui in cupiditate sunt, ita omnes qui sunt in cupiditatibus suis, secundum suas ipsorum cupiditates doctores coacervant, Isa. 30, 12. Jer. 28, 15. 2Tim. 4, 3.

Q. Pater, Num hi doctores credunt in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Non Fili, Si ita facerent, ijs qui in suis sunt cupiditatibus non vellent placere, Exek. 13, 10.

Q. Igitur hi doctores, et hic populus ambo negant lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et vocem Christi non audiunt; Quando autem intrârunt?

R. Fili, Apostolus in ejus diebus jam tum vidit id intrans, quod nunc est inter homines, quod nunc detegitur per lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, 1 John 2, 8, 27.

Q. Imò Pater, sed hi qui lucem non agnoscunt quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, non ne Christi vocem audiunt?

R. Non, Fili.

Q. Quâd hoc fit pater?

R. Fili,

R. Fili, Nemo Christi vocem audit, nisi qui audit lucem quâ Christus illuminavit, ille enim est lux, et qui audiunt lucem, et in lucem credunt, sunt oves Christi, et ij Christi vocem cognoscunt, et audiunt.

Q. Pater, Eñne ille alienus, qui lucem non agnoscit, et lucem non audit quâ ipse est illuminatus?

R. Ita Fili, Alienus.

Q. Pater, Num ille qui lucem audit quâ est illuminatus, qui Christi est ovis, qui Christi-um audit, Alienum audiet?

R. Non, Fili, Hi vocem Alieni nōrunt, et illum non sequentur, et hi vocem Christi agnoscunt, John 10. 5.

Q. Pater, Omnes ne ij sunt Alieni à pãctio fãderis dei qui non lucem agnoscunt quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum et quâ ipsi sunt illuminati? et estne vanitas in mentibus suis?

R. Maximè, Fili, Ephes. 2, 12.

Q. Pater, Num hi omnes sunt alieni à vitã dei, qui non agnoscunt lucem quâ omnis homo est illuminatus?

R. Sunt Fili, Nam pãctum dei est lux, et nulli veniunt ad vitam dei, nisi qui veniunt ad lucem, quæ est via ad deum ducens, Isa. 42, 6.

Q. Pater, quid est verbum?

R. Fili, Christus et verbum, nomen ejus

ejus verbum dei vocatur, qui te illuminavit, et hæc lux quæ te illuminavit, illum tibi indicabit cujus nomen vocatur verbum dei et ibi debes consistere in luce, quæ procedit à verbo, et verbum tibi ostendit, Apoc. 19, 13. 1 Pet. 1. 23.

Q. Pater, Estne hoc verbum quod sanctificat et purgat?

R. Est Fili, Heb. 4, 12.

Q. Pater, Doctores isti qui lucem negant quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, dixerunt nobis literam esse verbum, et Biblia esse verbum.

R. Imò Fili, Sed Judæi qui scripturas habuerunt, qui non crediderunt in lucem quæ illuminavit omnem hominem venientem in mundum, verbum persecuti sunt: Itidem ij qui nunc se Christianos cognominant, qui non credunt in lucem quâ omnis homo veniens in mundum illuminatur, Scripturas profitentur, à Ministris verbi declaratas, sed verbum persequuntur, et eos in quorum cordibus est, et Scripturas verbo anteponunt, Iohn 1. 1, & 5, 38, 39.

Q. Pater, Quid faciendum est de Scripturis, et cui usui inserviunt, et cujus causâ editæ fuerunt?

R. Fili, Ob hanc rem editæ fuerunt, ut homines crederent ijs, et legerent eas et audirent, et in eo expectarent quod eas edidit

edidit vt adimplerentur, et eas facerent
John 5. 47. Luc. 4. 21.

Q. Pater, Nonne Spiritus ille qui Scripturas edidit sua ipsius verba agnoscet?

R. Maximè, Fili.

Q. Pater, Scripturæ ne frangi queunt?

R. Non queunt, Fili, John 35.

Q. Pater, Quomodo fit igitur quòd dicunt, Scripturas frangunt, et diuinuant, possuntne ita facere?

R. Non possunt, Fili, Illud nihil aliud est nisi imaginationes suæ de scripturis, quòd frangant eas, suos ipsorum conceptus, et privatas interpretationes et commenta quæ frangunt; Scripturæ enim frangi non possunt, inquit Christus, qui est lux illa, 2 Pet. 3. 16.

Q. Pater, Quæ fit quòd Scriptura tam sit obscura, et tam obscurè loquatur?

R. Non, Fili, Non Scripturæ obscuræ, nec obscurè loquuntur, sed homines sunt obscuri et obscurè loquuntur, et ij sunt qui à luce absunt. quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et ita non vident Scripturas à spiritù veritatis editas esse à luce; qui non veniunt ad lucem quæ sunt illuminati, non veniunt ad Christum, et ij sunt qui obscure loquuntur, 2 Pet. 20, 2.

Q. Pater, Quæ fit igitur, quòd ij qui non agnoscunt lucem quæ illuminat omnem homi-

hominem venientem in mundum, Scripturas vendicat, et suas esse dicunt ii qui non lucem agnoscunt quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et quâ ipsi sunt illuminati?

R. Fili, Sunt extra illud quod Scripturas edidit, et ita illud est spiritus ille qui in veritate non permanfit, sed in omnibus ævis iis obstitit qui Scripturas ediderunt, eosque persecuti sunt, et quamvis Sanctorum verba assecuti sunt, tamen Sanctorum vitam persecuti sunt, eosque qui in eâ sunt, *Mat. 23, 30, 31.*

Q. Pater, Quid bonos mores corrumpit?

R. Verba mala, fili, *1 Cor. 15, 33.*

Q. Quomodo ea possim dignoscere, pater?

R. Fili, Luce quâ es illuminatus; ea tibi dicet, quando verba mala loqueris, vel antequàm loquaris.

Q. Num illud purum cognoscitur à malis verbis abstinendo, et linguam meam refrænando?

R. Imò Fili, *Iac. 1. 26.*

Q. Pater, Quid labra mea polluit et perversa facit?

R. Fili, Lucem transgrediendo, quâ unusquisque illuminatur.

Q. Quomodo transgrediendo, pater?

R. Nempe Fili, non agnoscendo eam, sed ei contraria agendo, et ita extra lucem, tu es pollutus, labra tua sunt polluta, et labra tua perversa eloquuntur, *1 Tim. 6. 5.*

Q. Pater, Nonne tum fit lapsus in cogitationes improbas et imaginationes sceleratas?

R. Fit Fili, cum à luce abis, illud enim est lux, quod peccatum tibi ostendit, et tibi reteggit, Eph. 5, 13.

Q. Pater, Lux igitur docebit me hoc omne deserere?

R. Ita Fili, faciet, Tit. 2, 11, 12.

Q. Pater, Nonne labra mea erunt polluta, et perversa proferent, si in luce ambulem, et luci auscultem?

R. Non Fili, Si luci auscultaveris, à dolo et perversitate averteris, et ab illo quod polluit, Mar. 9, 7.

Q. Pater, Num ullus homo in terrâ Dei justitiam agnoscit, nisi qui lucem agnoscit, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Non Fili, Nam lux quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, Christus Jesus, est Dei justitia.

Q. Pater, Quis est dominus Deus, et quomodo eum cognoscere, et quomodo eum videre possim?

R. Fili, Dominus Deus est ille qui tibi ostendit cogitationes tuas, ille qui tibi ostendit cogitationes tuas est Dominus qui Cælum et terram implet, et in luce conspicitur et spectatur, et gloria ejus, Ego Dominus cor cognosco, et homini cogitationes tuas

suas ostendo, et ita cum luce quæ te reprehendit pro peccato et impietate, et ad Sanctimoniam te convertit, illâ deus conspicitur qui sanctus est et absque Sanctimoniâ nemo potest eum videre.

Q. Pater, Num omnes in terrâ instructiones sunt erroris instructiones, quæ lucem negant quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Imò Fili, Sunt extra lucem.

Q. Pater, Num hîc erit via pacis meæ?

R. Imò Fili, Hîc erit via pacis tuæ, sed siquid luci contrarium ages, et non credas in lucem quâ illuminatus es, pacem non habebis, sed molestiam, in me enim pacem habebitis, inquit Christus qui te illuminat, Luc. 1, 79. John 16, 33.

Q. Veruntamen, Pater, doctores mundi aiunt, non omnem hominem esse illuminatum cum luce, et se esse ministros Christi missos in mundum prædicant.

R. Sed Fili, Christus nunquam misit aliquos ad doctrinam ejus negandam, qui est lux quæ illuminavit omnem hominem venientem in mundum, John 1, 9.

Q. Pater, Suntne hî Antichristi qui lucem negant quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Sunt Fili, Antichristi sunt, qui lucem negant quâ sunt illuminati, 1 John 2, 22.

Q. Pater, Quid est vicinum diligere sicut me ipsum, et quomodo ad illud pervenire possim, et super omnia Deum diligere?

R. Fili, Si lucem diligas quâ illuminatus es, Deum diligis, qui est lux, et hæc lux ducit te, non præbere falsum testimonium, non concupiscere, non occidere, non furari, non machari, non Simulachro incurvare, non aliquid concupiscere quod vicinus habet, quod ejus est, non enim vult illa, quòd aliquis ita tibi faceret, et illa non finet te ita alicui facere, quemadmodum lucem diligis, Deum diligis qui est lux, et vicinum tuum diligis qui eadem luce est illuminatus, et hæc adducit proximos esse, conjungit vos in unitatem; hæc adducit ad denegandum teipsum, et ad diligendum Deum supra omnia bona tua et res creatas, et hæc adducit ad diligendum Deum cum totâ mente tuâ, et totâ animâ tuâ, et proximum tuum tanquam teipsum, et sic lex impletur in uno verbo, 1 John 1, 5. Rom. 13, 8, 9, 10. Mat. 7, 12. 2Cor. 3, 11. Deut. 6.

Q. Pater, Suntne Christiani qui rostrum Eziæ prædicant, et sacerdotium decimas accipiens et templum, ei iustituta, que sunt in primo pacto fæderis, et non habent legem dei in mentem eorum impositam, et in cordibus Scriptam?

*R. Non Fili, sunt enim Christiani qui
sunt*

sunt in secundo fæderis pacto, secundo sacerdotio, deleuit manuscriptum institutorum, mutavit Sacerdotium, mandatum abrogavit, quod decimas illis dedit, et legem per quam factæ sunt, primum sacerdotium; scripsit legem suam in populi sui cordibus et mentibus, et spiritum suum in interioribus eorum partibus imposuit, et lucem acceperunt, quâ sunt illuminati, hi sunt Christiani, hi sunt in Christo, et hi sunt Creaturæ novæ, quorum corpora sunt Templum Dei, 1 Pet. 3: 9: Col: 2: Heb: 7: 12: 8: 10. 2 Cor: 5: 17.

Q. Pater, qui sunt in luce igitur quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, sunt in pacto fæderis?

R. Sunt Fili, Et igitur perveniunt scire electionem suam, et Agni librum vitæ, qui fuit antequàm mundus fuit, qui lucem agnoscunt quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, hoc tandem sciunt, Imò ita faciunt, 1 Thes. 1: 4: Apoc. 21: 17.

Q. Pater, qui lucem negant, quâ omnis homo est illuminatus, omninò vivunt in rebus veteribus, nonne?

R. Ita, Fili, et sunt creaturæ veteres, et homo vetus, Ephef. 4: 22.

Q. Pater, An hi sunt igitur qui Sacerdotes tuentur decimas captantes, et tuentur Synagogam, et Templum et instituta quæ Christus deleuit?

R. Sunt Fili, Hi sunt qui ita faciunt, qui sunt extra lucem, decimæ enim institutum erant primi sacerdotij, sed qui sunt in luce quæ venit a Christo Jesu, aliud Sacerdotium Sancitum vident, et prius deletum cum institutis ejus, alia vident Templum quàm ea manu facta, Heb. 7. Col. 2. 1Cor. 3, 17.

Q. Pater, Num hi tandem sciunt an corpora eorum sint Templum Spiritus Sancti?

R. Maximè Fili.

Q. Pater, Num hi tandem sciunt omnia fieri nova?

R. Maximè Fili, Novum pactum, Novum Sacerdotium, Novum Templum, Novam viam, vivam viam, Novum Doctorem, Christum Jesum, qui dicit, discite a me, et hic est filius meus dilectus, inquit Deus, eum audite. qui autem lucem non agnoscunt, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, Sacerdotium primum prædicant, (at aiunt, eorum labra cognitionem suam servatura) et eos qui timentur Sacerdotem, Synagogam, Templum, et Sabbatum Judaicum; et hi non agnoscunt lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et hi sunt in rebus veteribus, extra nova, qui lucem non agnoscunt, 2Cor. 5, 17, Heb: 10: Mal: 2: 7:

Pater, Nulli agnoscunt res novas, nec ulli agnoscunt

agnoscunt, creaturam novam, nisi qui agnoscunt lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Non Fili, Nam lux est Christus qui omnia nova facit, quæ lux illuminat omnem hominem venientem in mundum.

Q. Pater, igitur cultus Dei estne Novus?

R. Est Fili.

Q. Pater, Nonne Cultus Dei quondam fuit apud Jerusalem, et in monte quo Jacobi fons erat?

R. fuit, Fili, Cultus fuit apud montem, et apud Jerusalem.

Q. Pater, Num Christus cultum illum negavit.

R. Ita Fili.

Q. Et illos etiam quod ibi colebant, pater?

R. Etiam Fili, qui dixit, non apud Jerusalem, nec apud hunc montem, sed qui patrem colunt, in Spiritu et veritate eum colere debent, Joh. 4, 21, 22, 23.

Q. Pater, si non colatur apud Jerusalem, nec apud montem quo fuit Jacobi fons, qui sit quod nunc colatur in domibus ijs quas edificarunt Papiste, sicut doctores mundi se aiunt ibi eum colere?

R. Minime Fili, Colunt enim quod nesciunt, Deus enim est spiritus, et colendus est in Spiritu et veritate, et tales querit ejus cultores, patris spirituum.

Q. Pater,

Q. Pater, quid est veritas in qua colitur?

R. Fili, Illud est veritas, quod illuminat omnem hominem venientem in mundum, in qua diabolus non permansit, sed extra eam est, et cum omnis homo sit veritate illuminatus, si veniat ad veritatem, ad illud venit, in quo diabolus non permansit, sed extra est, et in hoc Deus colitur, et in Spiritu, John 8, 44.

Q. Pater, Non possunt homines Deum in veritate collere; si non credant in lucem qua sunt illuminati, et quæ illuminavit omnem hominem venientem in mundum?

R. Non possunt Fili, qui non credidit in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, non credit in veritatem.

Q. Pater, est lux illa veritas illa?

R. Est Fili, John 1, 14, & 8, 12.

Q. Pater, Non oportet me mentire, si mihi apportet lucrum, aut Patri, aut Matri, aut Sororibus, aut Amicorum, aut Proximorum quibuslibet?

R. Non Fili, nec si lucrum apportet, sed veritatem loquere, et lucrum desere, quod apportaret tibi mendacium, illud enim te in obloquium induceret, et qui mentitur exit è veritate, sicut diabolus fecit, qui mendacium loquutus est, et in veritate non permansit, dixit enim mulieri, edere

edere licet, cùm Deus dixit, non edere licet, Ita mendacium dixit, Zach. 8, 16, 17. Gen. 3, 4, 5.

Q. Pater, Estne mandatum ullum à Deo, quòd homo peccaret, aut peccatum committeret?

R. Non, Fili, Lux quæ venit à Christo tibi ostendit, quòd peccatum est extra veritatem itaque non est mandatum alicui à Deo peccare, qui est parvus, 1 Joh 3, 8.

*Q. Pater, Licet ne fraudare aut decipere, aut hominibus imposturis imponere in contrahi-
bus et mensuris aut lucrum faciendum, si modo
clam id facere possim?*

R. Non, Fili, non debes etiam si id clanculum facere possis, nam impostor est extra veritatem, et non facit rem quæ vera est, et si alium imposturis capiat, non facit rem quæ iusta est, sed facit rem quæ Simplex est et innocens, et qui agit rem quæ falsa est, rem agit quæ non iusta est, et ita opera ejus non sunt in Deo operata, cuncta cum luce reprehendenda sunt, quæ illuminatus es, quæ tibi monstrabit et te abstrahet ab omnibus falsis ponderibus et mensuris, et id quod falsum est non est verum, et id te dolore tandem afficiet, quamvis ad tempus talia iucunda videantur, retributio tamen erit amara cui peccatum dulce videtur; lux autem hec tibi monstrabit

strabit, (antequam veniat miseria tua) quæ contra mundum testatur opera ejus mala esse, *John* 3, 12, 20, *Prov.* 20, 10 & 7, 10, &c.

Q. Pater, Licetne mihi ludos sectari et delectationes, et iocos meditari et rithmos, et saltationibus adesse, et fidicinis et vigilijs, et discis, et pilis certamina, et cæstibus, et rebus ejusmodi delectari?

R. Non, Fili, Hoc enim est in carne delectari et hic est partus ille qui spiritum persequitur, et hoc illud est quod a luce abest, quæ de Christo testatur, et eam perimere vellet, qui partus in carne delectatur, quæ caro gloriatur, hæc caro quæ gloriatur, et partus carne natus, non est partus domino natus, et qui in eo delectatur, in quo dominus delectatur; qui autem credit in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, tandem testatur partum, non carne natum, quæ delectationem in domino habet, has autem delectationes quæ carnem Solùm recreant, et partum carne natum negat, nam is qui à spiritu natus est, qui persecutionem patitur ab eo qui à carne natus est, naturam deprimit istam, partum istum deprimit et judicat qui carne natus est, et recreatur et delectatur in ludicris, et ibi ejus habet libertatem, et ibi gloriam, caro gloriatur, et partus ille qui in domino delectatur

lectatur, qui responderet luci in omni homine, quâ est illuminatus, testis obstat partui illi carne nato, quæ caro gloriatur in lusibus ejus et festivitatis, ibi illa persequitur, *Gal. 4, 29. Rom. 8, 13. Jer. 9, 23.*

Q. Pa. quid est potestas Superior, cui anima subijci debet, estne potestas cui non subijci debet? quænam est ista potestas?

R. Fili, ea est potestas ista quæ in veritate non permanfit, cui non subijci oportet; illa autem est potestas cui anima subijci debet, quæ est supra istam quæ in veritate non permanfit; itaque hæc potestas est supra istam quæ à veritate abiit, qui è seipso loquutus est, Diabolus ex seipso locutus est, et mendacium locutus est, itaque qui ex se ipso loquitur, non sequitur Christum qui illum illuminavit, ad seipsum denegandum; ita se ipsum denegando, hoc ipsum non loquetur, *Rom. 13, 1. Joh. 8, 44.*

Q. Pater, quid est rō ipsum?

R. quod loquitur et Christum non sequitur; Et hoc ipsum loquitur, agit, et regit, ibi lux non agnoscitur, et Christum non observatur, et ipsum non denegatur; et hæc lux, quâ Christus te illuminavit, tibi dicet, quod non oportet te de aliquo male loqui, *Rom. 13, 9.*

Q. Pater, quid est de aliquo male loqui?

R. Filli,

R. Fili, id est, non loqui veritatem, et lux quâ es illuminatus tibi monstrabit quòd non debeas aliquem irridere, neminem calumniari, nec clam vituperare, nemini invidere, nec in aliquem esse maligno animo, sed mitem esse ac humilem; lux quâ illuminatus es hoc tibi monstrabit, quòd hoc omne est luci contrarium, et cui non est auscultandum, quod qui sequitur non à Christo docetur, *Mat. 5, 44.*

Q. Pater, quomodo possim dignoscere Dei filios a filiis Diaboli?

R. Fili, Dei filij in lucem credunt quâ sunt illuminati; adeò filij lucis Deo nati, Diaboli filij non credunt in lucem quâ omnis homo est illuminatus, adeò non credunt in veritatem, sed hanc lucem negant, et hæc lux eos cruciat à quâ sunt averfi, et hæc est eorum condemnatio, 1 *Joh. 3, 10. Joh. 3, 19.*

Q. Pater, At ego qui sum luce illuminatus quæ et veritas, nonne tentationes videbo?

R. Videbis, Fili, lux tibi eas monstrabit, et ea tibi monstrabit, quòd ad vestibulum infidiatur peccatum; et te lucem diligente quæ eas tibi indicat, judicium in portâ statuetur, et si peccatum ad januam faciat, et illuc accedat tentatio, foris est, non ei animum advertas, sed lucem Christum animadvertas, qui te illuminavit, eum per quem mundus est factus, et hîc testaberis

beris majorem in te revelatum, quàm eum qui est in mundo, ita qui credit mundum vincit, Christus enim qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, qui est ea veritas, fuit tentatus ei se incurvare qui fuit extra veritatem: Si autem ille te tentaverit qui est extra veritatem, et non permansit in eâ, (nota) si ille te tentaverit qui est extra veritatem, in quâ tu es, nequaquam eum timeas, sed Deum timeas igitur, et te veritati subicias, et in eâ permaneas, et in veritate consistas, ibi enim potestatem accipis qui te supra tentationem servat ejus qui est extra veritatem, extra lucem; lux enim est veritas, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, Gen. 4, 7. 1 John 4, 4, Mat. 4.4. Job. 8, 4.4.

Q. Pater, Num Apostoli doctrinam hanc testati sunt, lucem, et illi eam prædicarunt?

R. Ita, Fili, Apostolus enim cùm adduceretur coram Ethnicis in ejus examinatione, confessus est, quòd missus erat ad homines convertendos à tenebris ad lucem, et à potestate Satanae quâ fuerunt, ad Deum; Hi vero sunt Ministri Satanae qui lucem negant quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et homines ab eâ avertunt, hi sunt qui homines a potestate Dei ad Satanam convertunt, et hi sunt Satanae Ministri, et falsi Apostoli, qui homi-
nes

nes à luce avertunt, Apostoli verò in lucem crediderunt quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, quâ luce ille fuit illuminatus qui missus erat ad convertendos homines à tenebris ad lucem, et admonebat magnos parvosque ad resipiscentiam, et resipiscentiæ idonea opera operari, *Actis 26, 18, 2Cor. 11, 13, Mat. 3, 8.*

Q. Pater, Nullinè veniunt ad resipiscentiam aut regenerationem, aut translationem à tenebris ad lucem, nisi qui lucem agnoscunt quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum ?

*R. Nulli, Fili, ubi enim lux agnoscitur lux ostendit mentis mutationem ab illo in quo prius fuit, et eam à quo prius fuit, mutat, et hîc est regeneratio, et hîc est conversio a potestate Satanæ, quæ est mortis potestas; ille qui lucem recipit quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, recipit potestatem in Satanam, in mortem, in Diabolum, in eum qui in veritate non permanfit, sed est extra illam; itaque qui hanc lucem recipit quâ est illuminatus, et quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, veritatem recipit, et veritas eum liberum facit, et qui liber factus est per hanc veritatem, liber factus est re verâ, *Rom. 12, 2, Ephes. 4, 23, 1Cor. 15, 55, John 8, 22.**

Q. Sed Pater, Si catum temulentum videam, cervisiam et siceram bibentes, potantes hautus saluatorios, non licet mihi compotare et consociationem cum illis habere, ut illi inter se?

R. Non, mi Fili, illi enim sunt extra lucem quâ sunt illuminati, qui creationem devorant cupiditatibus suis, et sunt extra timorem Dei, et prudentiam etiam Dei, ideòque si ex eas à luce quâ es illuminatus, tum ab eas inter illos qui sunt absque timore domini, ubi caro gloriatur, qui sunt extra præsentiam ejus à luce ejus abeuntes, Tales autem tu ades, ad eos reprehendendos, tu qui habitas in luce quâ es illuminatus ad tales redarguendos qui non habitant in luce quâ sunt illuminati, et ita fiunt luxuriosi et compotatores, et averfi à luce quâ Christus eos illuminavit, conservos suos percutiunt, et Christus qui eos illuminavit à quo averfi sunt, sortem suam cum hypocritis et infidelibus dabit; Tu igitur luci attendas quâ illuminatus es, et cum eâ Servatorem animæ tuæ videas, et inquinamenta omnia mundi affugias, Prov. 23: 21: Gal. 6: 12: Ephes. 5: 11: Revel. 21: 8.

Q. Pater, estne iste Diabolus, et tentator, qui ex seipso loquitur, qui in veritate non permansit?

R. Est, Fili.

Q. Pater, quâ re conspicitur Diabolus, tentator, qui ex se loquitur, qui in veritate non permansit?

R. Fi

R. Fili, luce conspicitur, qui est Christus veritas illa, qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, et hâc luce quâ homo est illuminatus, quæ venit à Christo, veritate illâ detegitur; qui in hâc luce est, à Deo est, et verbum ejus loquitur, quæ lux ab eo venit, 1 John 1: 5.

Q. Pater, Nulli verbum Dei loquuntur nisi qui sunt in luce quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Nulli, Fili, Judæi enim verbum ignorârunt, qui non lucem agnoverunt quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, verbum caro factum est, et Christiani qui non agnoscunt lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, non sunt verbi Ministri, sed literæ, verbum non cognoscunt, qui lucem non agnoscunt quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, John 1: 14: 2Cor. 3: 6.

Q. Pater, Nulline Christum vident spem gloriæ, nisi qui lucem agnoscunt quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Nulli, Fili, Nam lux quæ venit à Christo, spê gloriæ, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, venit à spê gloriæ, et cum eâ vident spem gloriæ, et perveniunt ad Sanctificandum Dominum in cordibus suis, et ad reddendam
rati-

rationem spei suæ cum mansuetudine et cum timore pio unicuique percontanti, Col. 1: 27: 1Pet. 3: 15.

Q. Pater, An lux mihi monstrabit Statum meum non Sanctificatum, et quando non sum mihi et quando non sum humilis corde?

R. Maximè Fili, lux quâ Christus illuminavit te, hoc tibi monstrabit, et si luci auscultes, et lucem diligas, docebet te mitem esse et humilem corde, et si non illi auscultes quod te animo sublimi efferet, et non auscultes fallaciæ quæ cor tuum obducat, lux hoc manifestum reddit, Mat. 11: 25: Rom. 11, 12.

Q. Pater, An ego verbum insitum in cor meum accipiam, si in luce expectem quæ venit à verbo?

R. Imò, Fili, lux enim ab eo venit, et verbum dividit illud quod lux deteget contrarium esse precioso; et est quasi malleus, et est quasi ignis, Heb. 4: 12.

Q. Pater, quid est quod dabit mihi videre eum per quem mundus est factus, et eum per quem omnia sunt creata?

R. Lux, Fili, quæ venit ab eo qui te illuminavit, per quem omnia sunt creata, Heb. 1. 2.

Q. Pater, Æsne hæc lux quæ mihi peccatum meum indicat, et transgressionem et iniquitatem, quæ me à Deo separavit? Æsne hoc pæctum fæ-

deris, quo sum Deo unitus quod hoc facit manifestum?

R. Est Fili, Isa. 42: 16.

Q. Pater, Estne lux quæ separat me a peccato meo et iniquitate et transgressionem, et Dei pædum fæderis quo tandem habeo unitatem et Societatem cum Deo et filio suo?

R. Est, Fili, quâ luce tandem peccatum et transgressionem vides deleta esse, Psal. 51: 9.

Q. Pater, Nullane est pax nisi in pædio fæderis Dei, quod est pædum fæderis lucis?

R. Nulla, Fili, Nosti non esse pacem, si agas extra lucem in injustitiâ, John 16: 33.

Q. Pater, Ubi est via, quâ servari ab omnibus perturbationibus et ægritudine animi, et ebrijs cogitationibus et imaginationibus et conceptibus et meis ipsius ratiocinationibus queam?

R. Fili, Luci animum advertas, et in eâ consistas, ea enim hoc omne demonstrat, et ibi potestatem accipies ad hoc omne superandum, ab eo qui dedit tibi lucem, ad illud omne conspiciendum quod luci est contrarium; et hîc invenies pacis et stabilitimenti viam, vitæ etiam scaturigines recentes, tu modò patiens sis, et a Christo discas, et contentus sis, et satiabitur anima tua, John 1: 12: Luc. 1. 79, Joel. 2: 26.

Q. Pater, An aliquis perveniet ad cognoscendum Christum, fidei suæ authorem, quæ daturæ

datura est illi victoriam in mundum, nisi qui credit in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum?

R. Non Fili, Lux enim venit à fidei authore, et ostendit ei fidei authorem, et adducit eum spectare fidei authorem, Christum Jesum, *Heb. 12: 2.*

Q. Pater, In quo perveniam vitam æternam hereditatis jure possidere, et quomodo?

R. Fili, Accedendo ad lucem, et lucem acceptando, cum hæc luce quæ venit à Christo vitâ, promissum accipies, quod est vita æterna, hæc lux est quæ facit manifesta peccatum et mortem, *1 John 2: 25.*

Q. Pater, At verò nulli veniunt ad vitam æternam nisi qui veniunt ad lucem quâ sunt illuminati?

R. Nulli, Fili, Nam lux est vita; qui est extra lucem est in morte, qui expectat in luce, venit ad promissum possidendum et in eo permanere; et nemo pervenit ad conspectum filij Dei, et Christum regnantem, nisi qui lucem agnoscit quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, quæ venit a Christo filio Dei, et qui illum accipit, vitam æternam accipit, *Heb. 6: 12*

Q. Pater, Ministri et Doctores et Professores mundi nobis dixerunt, quòd quatuor libri, Mathæi, Marci Lucæ, et Johannis erant Evangelium?

R. Fili, Ita faciunt qui non credunt in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum; ijs autem qui credunt in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, Evangelium est Dei potentia ad Salvationem, unicuique in lucem credenti; sed ijs qui non credunt in lucem, Professoribus et Doctoribus, quatuor libri per eos pro Evangelio ponuntur, Rom. 1, 16.

Q. Pater, Num hi sunt in notitiâ naturali, et extra lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, (quæ datura est lucem notitiæ gloriæ Dei,) qui quatuor libros pro Evangelio ponunt?

R. Sunt, Fili, Scriptura dicit, quòd Evangelium Abrahamo fuit prædicatum, quod fuit antequàm quatuor libri Scripti sunt, quod Evangelium est potentia Dei, et æternum est, Gal. 3: 8.

Q. Pater, Doctores mundi dixerunt nobis, quòd lingua Hebraica, Græca, et Latina, et Originale.

R. Ita fecerunt, Fili, et faciunt.

Q. Et præterea, Pater, tales dixerunt nobis quòd qui hoc originale haberent, Scripturas in se ipsis aperire possent?

R. Imò, Fili, Ita fecerunt.

Q. At, Pater, Scripturæ dicunt totam terram fuisse ex unica linguâ ante Babel, et Nimrodem

rodem magnum venatorem coram Domino, qui
 stirpe Chami maledicti prognatus est, cuius reg-
 num in multas linguas Deus confudit; et Pila-
 tus qui Christum crucifixit, titulum scripsit, et
 ei imposuit, Hebraicè, Græcè, et Latinè, et
 Christo imposuit, Pilatus autem eum ignorabat.
 Si igitur hæ lingue essent Originale illud, quas
 Pilatus habuit qui Christum crucifixit, et quæ
 apud Babelem finiuntur, et non ultra procedere
 possunt, tota enim terra antea fuit ex unâ lin-
 guâ: si illis fidem habeamus qui dicunt has esse
 originale et eos has habentes aperire posse scrip-
 turas, qui sunt viri literati, adeo Pilatus
 qui illud Originale habuit, homo literatus, qui
 non fuit ultra Babelem unde Originale suum
 habuit, qui Christum crucifixit, possit esse
 unus inter eos, utrum igitur debemus fidem
 habere Scripturis, aut viris istis literatis?

R. Fili, Scripturis debes fidem habere
 potius quàm ijs, et inde pervenias ad
 testandum verbum, quod fuit antequàm
 Scripturæ editæ sunt, et Spiritum, Spiritum
 illum Sanctum, qui movit Sanctos
 Dei viros illas edere, et ita pervenias testa-
 tum illud quod eas edidit in monumentum
 quod ducit in omnem veritatem, *John 5:*
39, & 1: 1: 2Pet. 1: 21.

Q. Pater, quænam est causa quòd omne il-
 lud quod vocatur orbis Christianus, in cumulos
 congeritur de Religione et ecclesiâ, et Mini-

sterio et cultu, et subsidio, qui profitentur Scripturas veritatis, Christi, Apostolorum, et Prophetarum verba; Cùm Apostolus dixit, Spiritum prophetarum prophetis esse subiectum, et Christianos veros esse ex unâ mente, et corde et animâ?

R. Fili, hi sunt qui spiritu carent in quo erant Prophetæ et Christus et Apostoli, qui fuerunt in unitate et concordia, et cùm isti non sint in Spiritu in quo hi fuerunt, omnes sunt in ruderibus de verbis eorum, Ecclesiâ et Ministerio et cultu et Subsidio; At si fuissent in vero cultu in spiritu et veritate in quo est unitas, nunquam in rudera decidissent, rudera sunt extra veritatem et Spiritum, omnia rudera sunt inter cultores in voluntate, extra spiritum et veritatem, et omnia rudera fiunt de Ministerio et Ecclesiâ, et extra Ecclesiam quæ est in Deo, columnam et fundamentum veritatis, absque maculâ aut rugâ aut imperfectione, et omnia rudera sunt inter falsos Doctores et Prophetas et Apostolos luctantes cum carne et sanguine, qui non habent tela Spiritualia ad illud defecandum quod rudum causa est; ita omnes qui ex ruderibus evadunt in unitatem accedunt, in potestatem et spiritum in quo erant Prophetæ Christus et Apostoli.

Q. Pater, nonne litera lux est?

R. Non

R. Non, Fili, Christus est lux, multi literam habuerunt, et luci obstiterunt, *Iohn 8: 12.*

Q. Pater, Nonne litera verbum est?

R. Non, Fili, Christus est verbum, nomen ejus vocatur verbum Dei, et multi literas habuerunt, et verbo obstiterunt, quod factum est caro, et inter eos habitavit, *Rev. 19: 13. Iohn 1: 14.*

Q. Pater, Doctores mundi et Professores mundi nobis dixerunt Biblia esse lucem, et ea esse verbum?

R. Dixerunt, Fili, Biblos autem dicit, Deus erat verbum, et ea dicit, Christus est lux, ita dicunt qui Dei sunt Ministri; isti autem alteri qui mundi sunt Ministri, hominis voluntate facti, mundi Doctores aiunt, legi et Testimonio, et ita Scripturas appellant, multi verò habuerunt Scripturas, qui tamen ex Testimonio non fuerunt, et legi obstiterunt, et fuerunt legis transgressores, Jesu Testimonium est Spiritus Prophetiæ, Scripturæ verò non sunt spiritus, et lex est lux, et legi obedire est nullius personam respicere, et qui legi obtemperat nullum Magistratum negat, qui in lege ambulat quæ est lux, *Iohn 1: 1. Apoc. 19, 10. Iac. 2: 9. Prov. 6: 23.*

Q. Pater, quid si aliquis luce careat, ad legemne et Testimonium respicere debet?

R. Maxime, Fili, lex enim est lux, et Testimonium Jesu est Spiritus Prophetiæ; sed lux impiorum extinguitur, et lux est oculus, et hîc oculus sit occlusus, et Jesu Testimonium non recipitur, et à luce disceditur, quæ est lex, Pro. 20, 27.

Q. Pater, Ejinè crux Christi res imaginata, aut crux lignea aut lapidea, aut res aliqua alia visibilis, mente commenta? quid est? aut illa crux Christi est quæ stat in Templi sagittio, aut illa crux Christi est quæ est in missâ, aut illa crux Christi est, quæ in signis est et insignibus, aut in ponderibus et mensuris, aut quid est crux Christi?

R. Fili, Crux Christi est Dei potentia, quæ deiicit cruces istas quæ mente inventæ sunt intrinsecus, aut extrinsecus, et potentia Dei est crux Christi, quæ removet, concutit, et deiicit illud quod removendum est et concutiendum, quæ susciat illud quod nunquam concutietur, et effert illuc ubi nullæ sunt motiones, et hæc est potentia Dei, quæ est crux Christi, quod est mysterium, 1 Cor. 1: 18: Heb. 12: 27.

Q. Pater, Suntne hæc Tempia Ecclesia, aut magna comitia, aut adyta, aut qui ea tventur, qui Scripturas profitentur, qui non credunt in lucem quæ illuminat omnem hominem in mundum venientem?

R. Non, Fili, Ecclesia est in Deo, quæ est

est columna et fundamentum veritatis, ubi non est macula, nec ruga, nec imperfectio minima, nec tale aliquid, hæc est Ecclesia, et quicquid dicitur homo, non est Ecclesia commaculabit enim, et quod homo statuit aut comminiscitur, illud imperfectione afficiet, et imperfectiones habebit, in ecclesiis autem Christi nullæ sunt; et homo, et quod ille constituit, erugabit, et maculatur, sed Ecclesia Christi, est absque maculis et rugis, aut tali re quâpiam, itaque ingentes domos Ecclesias vocare, ignorantia est; et comitium populi referti arrogantia et fallacia et imperfectionibus, maculis et rugis Ecclesiam dicere quæ est columna et fundamentum veritatis, in quâ non est macula nec ruga nec imperfectiones, nec ejusmodi aliquid, dici non potest, 2Thes. 1, 1. Ephef. 5, 26, 27.

Q. Pater, quomodo unusquisque pervenire potest ad hanc Ecclesiam, ubi ei nec macula nec ruga, quæ ei fundamentum et columna veritatis?

R. Unoquoque lucem habente a Christo Jesu animæ servatore, capite Ecclesiæ, illo per quem mundus factus erat, ille est petra illa super quam Ecclesia est ædificata, unoquoque ad lucem converso, ad petram illam convertitur à quâ profecta est, adeoque convertitur ad Ecclesiam quæ est in Deo patre Domini

Domini nostri Jesu Christi, Heb. 1, 2. Mat. 16, 18. 2Thes. 1. 1.

Q. Pater, quâ fit quòd tanta sit prædicatio, in diebus dominicis, lectiones, precationes, et Sermones funerei, et dies jejuniorum, et nihilominus populus et Doctores pergunt in superbiâ suâ, vanitate, et protervâ pervicaciâ, et viis suis antiquis; et omni hac prædicatione nihil proficiunt, nequaquam sunt præstantiores? quâ fit quòd concionatores et populi pares sunt in profanationibus, superbiâ, avaritiâ, et æquè ac populi lucri turpis sunt avidi?

R. Ita Est, Fili, et hæc est causa, tales enim sunt Doctores quales Dominus nunquam misit, et qui vocem ejus non audierunt, sed sunt qui linguas suas usurpant, ad quos Dominus non locutus est, adversus quos Dominus Prophetas suos misit clamatum; qui populum suum nihil profecerunt, in quos nox superveniret, qui Sermonibus duris et verbis blandis decipiunt, quos Deus non misit; et hi sunt ille qui in lucem non credunt quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et hi sunt in quos Dei ira invertitur, et hi sunt adversus quos Testimonium ferebant Domini servi in cunctis seculis pristinis: et hi proficientes Prophetarum verba inveniuntur, aut Apostolorum, aut filii Dei, sed sunt extra vitam prophetarum, Apostolorum aut filii, itaque

itaque hi Prophetarum, Christi et Apostolorum vitâ judicantur, *Ier. 23, 21, 32. Mic. 3, 6.*

Q. Pater, Nos tales doctores tueri debemus, qui per copias suas regunt, et quos Domini Prophetæ contra clamârunt? Nosne pastores eos tueri debemus, qui lucrum suum à suâ divisione petunt? aut tales Pastores Substituere debemus, qui vellera quærunt ac lanam et populum prædam faciunt?

R. Non debemus, Fili, contra tales Domini Prophetæ clamârunt, Ezek. 34.

Q. Pater, Nos tales Prophetas tueri debemus, qui divinant pro pecuniâ, si populus non dabunt, adversus eos bellum parant, et Domini Prophetæ contra tales clamârunt, Mic. 3. Et tales Doctores tueri debemus, qui in Synagogâ stant precantes, et summum locum in concione habent, contra quos Christus vâ clamavit? Mat. 23, 6: Mar. 12. 38: 39. Luc. 11. 43.

R. Non debemus, Fili.

Q. Pater, nû Christus Phariseos audire iussit?

R. Imò, Fili, ii contra quos Christus vâ clamavit, legem habuerunt, et legem audire oportuit, et facere sicut illa dixit, et non sicut isti fecerunt, Christus enim sub lege factus est, et ad eam implendam venit, et cùm Sacrificio oblatus esset, eam impleverat, legem; Tum dixit, exeuntes Evangelium prædicate omnibus gentibus, et tum dixit Apostolus, avertendum esse

ab

ab eo qui formulam pietatis haberet, non autem potestatem, in potentiâ igitur alii alios cognoscere debemus; ergo pietatis potestatem agite, *John* 7, 19. *Mat.* 23: 3: *Gal.* 4: 4: *Mat.* 5: 17: *John* 19: 30: *Mat.* 28. 19: *Mar.* 16: 15: *2Tim.* 3: 5.

Q. Pater, Talesne Doctores tueri debemus, qui turpis lucri gratiâ docent, et pecuniam admirantur, et sunt percussores, et rixæ, et clamatores, et avari?

*R. Non, Fili, Tales enim formulam acquirunt, et blandos Sermones, et Scripturas; sed potestatem negant, à talibus igitur averte; avarus enim rejectaneus est de fide, et Idololatra, quæ fides cor purificat, et ab Idololatriâ servat, et qui sunt in pecuniæ admiratione, a fide aberrant, et tales cupiditatibus noxiis perforati sunt, et sunt in radice malorum, et à luce redarguuntur quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et contra lucem agunt in suo proprio, quæ lux respondebit luci in illis qui ei contrariè ambulant, in qua luce filii lucis ambulantes, in eâ luce inveniuntur quæ eos condemnat et actiones eorum qui ei contrariè ambulant, Christus Jesus qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, dixit, Ego non accepto honorem ab hominibus, *2Tim.* 3: 8. *Ephes.* 5: 5: *Act.* 15: 9. *1Tim.* 6: 9: 10. *Iohn* 1: 9: & 5: 41.*

Q. Pater,

Q. Pater, Num hæc lux quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, honorem accipiet ab hominibus qui ei conferunt, aut in vicem?

R. Minimè, Fili, Lux Jesu Christi testatur contra honorem hominis, et honorem mutuum, John 5: 44.

Q. Pater, quidnam est iste honor hominis quem Deus vult deformare, et commaculare?

R. Fili, Est illud quod homines qui sunt in transgressione commenti sunt in lucis transgressione, quem honorem Deus commaculabit, qui verò sunt in luce honorem à Deo accipiunt, et honorem illum Deo retribuit, et hinc est quòd viri et sæminæ in terrâ sunt absque unitate et Societate mutuâ, quia omnis homo averfus est à luce quâ Christus illum illuminavit, omni enim homine qui venit in mundum illuminato, et omni homine ad lucem quâ illuminatur converso, ad Christum convertitur à quo lux venit, cum luce quâ omnis homo illuminatur, in luce unitatem habebunt, ita in luce Societatem inter se mutuam habebunt; omni in luce vivente quâ illuminatur, in Christo vivit, John 3: 18: 19: 20.

Q. Pater, Tum hîc nullus est Antichristus?

R. Nullus Est, Fili, Antichristus à luce abit quæ illuminat in se adeoque est contra eam

eam in aliis, et tunc dicit, en hîc est Christus, et illîc est Christus.

Q. Pater, Quomodo igitur venit Antichristus?

R. Fili, qui lucem odio habet quâ est illuminatus, et eam non audit, is est Antichristus et impostor iste, ex quo spinæ et tribuli nati sunt, quorum fructus ipsi declarant, 1 John 2, 8. 18. 19: 20, 21, &c. 1 John 4: 3.

Q. Pater, quando à luce abeunt quâ sunt illuminati, à Christonè abeunt a quò lux venit? et suntne hi Apostoli falsi, qui cum Apostolis non permanebant, sed abierunt à luce quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et ita ab unitate et Societate inter se invicem, et ab unctiōe quæ intus permanet, quæ homines docebit, et quemadmodum illa eos doceat, nonne in patre et in filio permanebunt?

R. Ita, Fili, Tunc exire cæperunt à luce quâ illuminati essent, in diebus Apostolorum, et ita exierunt ab unctiōe, et ita exierunt ad falsos Prophetas et Antichristum; et qui exierunt à luce quâ illuminati erant, et quâ omnis homo illuminatur, luci in aliis oblistunt, et hi sunt Antichristus et falsi Doctores qui nunc sunt constituti in mundo, qui in diebus Apostolorum ingressi sunt, ut in Scripturis le-

gere possitis, qui nunc luci obstant quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, ut omnes per eum crederent, omnibus autem qui non ita faciunt est condemnationi; et hi Doctores et populus qui sunt à luce averfi quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, eam conclusionibus inferunt esse lucem creatam, et lucem naturalem, per quam lucem omnia creata sunt quæ creata sunt, et facta sunt quæ facta sunt, quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, quæ apud patrem glorificabatur antequàm mundus esse cæpit, et sol creatus, et luna, et stellæ fuerunt, illa luces creatæ sunt, quæ creatæ fuerunt per eum, et propter eum, et ad eum qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, quem qui ad lucem conversus est videt, per quem omnia sunt creata, qui apud patrem glorificabatur ante mundi initium, qui eum recipit pactum fæderis Dei recipit, 1 Ioh. 2: 18. Iohn 1: 2: 3: & 17: 5: & 17: 24: 25.

Q. Pater, Nulline Salvationem suam vident nisi qui vertuntur ad lucem quæ eos Christus illuminavit, et lux Christum Salvationem eorum iis ostendet?

R. Certè, Fili, Nam lux a Salvatione procedit, et eam manifestam facit.

Q. Pater, Nunquis eorum ad Salvationem venit,

venit, qui lucem odio habent quâ sunt illuminati, et non credant in lucem?

R. Non, Fili, lux quam odio habent, est iis condemnationi, *John* 3. 19. quæ est eorum salvatio qui in eam credunt.

Q. Pater, *estne primus dies Sabbatum?*

R. Non Est, Fili, Christus in primo die Septimanæ surrexit, et Sancti primo die congregati sunt, et circumcisio primo die fuit, die octavo, et Judæi in septimo die congregati sunt, qui Sabbatum vocatus est; ideoque Judæorum conventus à Christianorum conventibus, qui primo die conveniunt, sunt diversi, *Mar.* 16: 2: *Act.* 20: 7: *Luc.* 1. 59: *John* 7. 22.

Q. Pater, *Totus mundus est in confusione, quid hoc est, quid sibi vult?*

R. Fili, absunt à verbo quod fuit in initio, *John* 1. 1. à vitâ et potentiâ, in transgressionem, ideoque in tenebris sunt, et constituentur Deos alienos, et Deos faciunt, ex eo quod Deus vivens fecit; et ex rebus quas creavit ille; et sunt absque imagine creatoris, et absque dominione, et ita sunt in confusione sine veritate, sine Dei imagine in potestate tenebrarum, Diaboli qui est extra veritatem, et hæc causa est eorum confusionis, Deus non est Author ejus, sed Diabolus qui tentavit hominem exire suâ habitatione, qui ita mansionem suam amisit,
domi-

dominionem amisit, in creaturas, et ita decidit in creaturas, et Deos fecit ex creaturis, et ita illic confunduntur qui in imagines sculptiles confidunt et commenta et imaginationes suas sequuntur, quibus confunduntur, et ita non veniunt ad principium, verbum quod fuit in principio, *Ioh. 1.* in quo est unitas, pax et tranquillitas et cum Deo reconciliatio, et cum se invicem, et cum omnibus rebus in cælo et terrâ, *Col. 1: 20.* et verbum est purum quod obtundit id quod est non purum.

Q. Pater, quomodo accidit tot esse sectas et opiniones et sententias, et cultus et Ecclesias, et tot vias in toto terrarum orbe, et homines homines occidentes, propter cultus et vias et Ministerium et Ecclesiam, et de iis sunt pugnantes et persequentes, et carcere includentes, propter subsidium Ministerii, usque ad mortem?

*R. Fili, causa huius rei est, sunt extra vitam Dei, et extra pactum fæderis, et extra Ecclesiam veram, et extra verum cultum qui est in spiritu et veritate, et non sunt veri Ministri, sed sunt extra Ministerium verum, in transgressione vitæ, et extra Christi Doctrinam, qui dicit, diligite inimicos, *Mat. 5, 24.* Nam si omnes essent in vitâ Christi Jesu, et effuefacti vitæ Dei, et fæderi promissi, et potentia Dei, quæ*

est absque fine, et Evangelio, Christo Jesu, quod est potentia Dei, Rom. 16. quod est mysterium Societatis; omnes in unitate essent; omnes enim Sectæ et opiniones, multæ viæ, multæ Doctrinæ, multæ adorationes non sunt in spiritu et veritate, extra eum, et Evangelium potentia Dei, in spiritu enim et veritate non sunt multæ sectæ, nec multæ sententiæ, nec multæ viæ, et opiniones; atque igitur totum circumspice orbem terrarum cum spiritu Domini, et luce quæ est veritas; et conspicias omnes sectas, opiniones et sententias esse extra veritatem, ubi inimicitia, Diabolus, malignus ille, in cuius corde Authoritatem ejus sortitur, princeps tenebrarum, et aeris, ubi distractiones sunt et confusiones, qui sublimat eos in eorum imaginationibus, non verò pacis princeps, non vitæ princeps.

Q. Pater, quomodo homines autem evadant ex his multis Sectis, opinionibus et sententiis, et disidiis de adoratione, et intercessionibus de Ministerio, Ecclesiis, cultu, Sectis, Religione et numeribus?

R. Fili, omnes adducendi sunt ad tentiam quæ ad principium illud Dei in omnibus respondet, lucem quâ Jesus Christus eos illuminavit, John 1:9. quam transgressi sunt, ut per eam

eam potentiam Evangelium; vita et immortalitas in lucem evadat, ut alii alios perspiciant in potentia (in qua est unitas) per vitam et immortalitatem, et Christum videant per lucem quam illos illuminavit, qui est salvator eorum, et Deo eos reconciliat, et sibi invicem, et rebus omnibus in caelo, et rebus in terra, et perdit Diabolum qui à veritate exiit, Authorem tenebrarum, ubi sunt multae viae, multae Sectae, multae Sententiae multae opiniones, multae adorationes, multae Religiones, multae Ecclesiae, Doctores multi, unde omnes qui venit ad lucem in se, quam Christus Jesus eos illuminavit, veniunt ad viam unam, nempe, Christum Doctorem, qui via est ad patrem, *John* 14, 6. ex viis multis; ex quo tempore enim homo procul à Deo abdicatus est in transgressione, omnes in rudera corruerunt à spiritu et potentia Dei, per quam vita et immortalitas in apricum redit; et per quam Sectae et Sententiae et opiniones absque vitam et veritate demolitae sunt, quae potentia est Evangelium, in qua est mysterium Societatis Evangelii, et in spiritu est societas quae est vinculum pacis, Societas est in spiritu, *Eph.* 3: 9: & 4: 3.

Q. Pater, Num hi Ministri Christi dici possunt, aut Dei Ecclesia, aut filii Dei, aut Dei cultores, qui odio habent eos quos inimicos

vocant, et usque ad mortem persequuntur pro Religione?

R. Non possunt, Fili, Sunt extra Doctrinam ejus, qui dicit, diligite inimicos, et malum bono superate, *Rom. 12: 21.* Bonum est quod malum Superaturum est, id bonum est quid vincit malum quod est extra veritatem, et veritati in unoquoque respondet; et ita malum vincere oportet cum bono, et ita servare oportet creaturam et eam à potestate Satanæ Subtrahere, qui eam à veritate in transgressionem abduxit, et captam tenuit, ita cum eâ potentiâ luctandum est quæ illam obtenebravit, et in impietatem duxit, et illa rudecenda est in libertatem filiorum Dei, *Rom. 8. 21.* et ita non luctandum cum carne et sanguine, sed cum principatibus et potestatibus et impietatibus spiritualibus in locis altis, *Eph. 6. 12. 15.* et hi sunt viri qui tela habent spiritualia, et arma Dei habent, pedes calceatos præparatione Evangelii, et thoracem galeam salvationis, et obfistere valent contra impietates spirituales in toto mundo, et sectas opiniones et Sententias, et cum illis pugnare, et eas devincere, et creaturam adducunt in libertatem filiorum Dei, et hi sunt Christi milites.

Q. Sed, Pater, quales sunt milites isti, qui cum creaturis pugnant, et tundunt, prosterunt,

sternunt, Sanguinem effundunt, pedicis figunt, et facellant, et urunt, et abdicant et se esse Ecclesiam dicunt, et Ministros; Annè Deum colunt isti, et isti servi sunt Christi?

R. Non, Fili, Hi ducuntur potestate tenebrarum, non potestate Dei, qui fabricationem ejus destruunt, et hi non sunt milites Christi, sed principis tenebrarum milites, et principis aeris milites qui constituunt pedicas, flagella, focos, fasces, ergastula cum carceribus pro Christo principe vitæ, principe pacis, qui venit ad vitas hominum servandas non perdendas, *Luc.9:56.* et nunquam misit nuncios aut legatos suos et Apostolos talia constituere in gente aliquâ, nec talia fecit Ecclesia ejus; quamvis dicit, se gladium et ignem in terram intulisse, tamen venit ad servandas hominum vitas, et pacem attulit, *Mat. 10: 34.*

Q. Pater, quales sunt omnes isti qui cum gladiis sunt et ergastulis, et homines exulare, et flagellis cædi et carcere includi cogunt, propter Sacerdotum subsidium, et propter adorationes suas et Ecclesiam, cum omni hac humi prostratione, et sanguinis effusione, et conventuum interruptione eorum qui animo sunt diverso, cum gladiis, baculis et saxis? omnesne tales, Doctores voluntate hominis facti qui talia tuentur, et Professores sui absque mente Christi?

R. Sunt, Fili.

Q. Pater, Et omnes qui talia agunt Christiani sunt?

R. Minimè, Fili.

Q. Pater, Et nonnè Pater in vineam suam istos misit?

R. Non, Fili, non misit istos in vineam suam qui creationem destruunt, sed ii quos misit in vineam suam, creationem essent servaturi; Et Apostoli abituri essent in omnes gentes, qui non constituerunt in gentibus focos, fasces, lapidationem ergastula, flagella, pedicas, pro omnibus iis qui mente sibi essent contrarii, qui non agnoscerent eos, et qui mente convicti essent, et ab iis dilicerent; non mortè eos multabant.

Q. Pater, Num fuerunt tot Sæcæ, opiniones, Sententiæ, tot viæ, tot Religionès, tot varii cultus, tot diversæ Doctrinæ, inter se distinctæ, in principio? Pater, mundum circumspicio, et omnes conspicio accumulatos contra se invicem, et in Doctrinâ, et in Ecclesiâ et Religione.

R. Non, Fili, Hæc enim omnia, variæ opiniones sententiæ et viæ et adorationes et Ecclesia, et Religio, à se in vicem distinctæ fuerunt citra principium, et citra tempus transgressionis et peccati, et imaginis Dei amissæ, et hominis à Deo in terram abacti, et ita qui veniunt ad verbum Dei quod fuit
in

in principio, ultra omnes has Sectas vident et opiniones, et Sententias, et adorationes et Religiones et Doctrinas, et priusquàm fuerunt, verbum enim erat in principio per quod omnia facta sunt et consistunt, et omnia hæc varia iudicia, Sectæ, adorationes circa scripturas, finiuntur in verbo quod est vita, et in quo est unitas.

Q. Pater, video has omnes sectas iudicia et cultus non esse in unitate inter se invicem, et si Scripturas profiteantur Prophetarum, Apostolorum et Christi.

R. Verum est, Fili, causa prius reddita est, deest illis verbum, quod Deo reconciliat, 2Cor. 5, 18, 19. et in quo finiuntur, 2Cor. 15: 18, 20.

Q. Sed quid hoc est, Pater, quod hoc terræ qui orbis Christianus nominatur, et aliæ quoque mundi partes, unæ prophetarum Apostolorum et Christi et Sanctorum verba agnoscunt, sunt omnes cumuli facti circa verba prophetarum, Apostolorum, Christi et Sanctorum, et de illis non inter se convenit, et hi omnes Scripturas profitentur, tamen alii aliis oppositi, et alii alios occidunt et interimunt et flagris cedunt, et urunt, et morti tradunt et perdunt opinionis suæ causâ de verbis et adorationibus?

R. Fili, Hoc est quod dixi, verbo ca-

rent Christo Jesu, in quo omnia prophetarum et Moseos Sanctorum verba finiuntur et typi et figuræ et umbræ, *John* 1. In principio enim erat verbum, et citra principium fuerunt verba, quæ Christus verbum venit ad implendum, et ita verba Scripturæ veritatis, à Deo patre veritatis accepta in Christo finiuntur, *Heb.* 8: 1. itaque vocantur verba Dei, et Justorum Spiritus à Deo didicerunt, qui Scripturas ediderunt, eorum spiritus finiuntur, in Christo verbo vitæ, ideò verbum Christus justorum spiritibus reconciliat et justorum verbis, et Deo à quo Scripturas veritatis didicerunt, qui Scripturas dedicerunt, à Deo patre veritatis, et ibi est consensus et pax iis qui hîc in verbo sunt, *Heb.* 12: 13.

Q. Pater, Estne pro veritate omnis hæc persecutio, exilium, flagellorum pæna, et mortis inter omnes qui Christum profitentur, et Scripturas?

R. Minimè, Fili, Christus ait: id esse extra veritatem, id faciunt circa opiniones suas, et Ecclesiam, et adorationem et Religionem, non est propter veritatem, Christus venit servatum vitas hominum, non perditum vitas hominum, de Ecclesia, cultu, et Ministerio, Luc. 9: 56.

Q. Sed, Pater, tot viæ sunt in mundo, et quàmplurimæ Scripturas proloquuntur, et hic dicet

dicet, suam viam esse viam illam, et ille, suam viam esse, et alii dicent, suam viam esse, et me jam in meâ florente aetate secum in Societatem vocant, Mat. 5: 24. Non autem video Christi verba inter illos esse impleta, hoc est, diligite inimicos vestros, sunt enim alii alios odio habentes, et non superant malum bono, Rom. 12: 21. Ergo, Pater, quid ego faciam, quænam est via illa?

R. Via illa quæ omnes vias comprehendit et cernit antequàm viæ ullæ fuerunt, quando multæ viæ desinunt, Puer, Est lux Christus Jesus, qui est lux mundi, et illuminat omnem hominem venientem in mundum, John 1: 9. qui est via, veritas et via; Ergo ad lucem conversus quâ illuminavit te Christus, in eâ (in eâ si tu ambules) habebis Societatem cum Filio, et cum Patre, 1 John 1: 7. et omnes in eâ ambulantes habebunt Societatem mutuam, et hæc est via unica ad patrem, lux quæ dat cerner supra vias multas quæ sunt in mundo.

Q. Pa. quamplurimæ sunt in mundū adorationes, et plerique hoc vel illud colunt, et per multæ adorationes in orbe christiano, et mutationes per multæ in adorationibus suis, et in adorationibus suis alterationes, et circa adorationes suas per multæ interneciones, Qualis est hæc adoratio ejus hæc adoratio in spiritu et in veritate, John

4: 23. et hi sunt adoratores in spiritu et veritate, qui tam arrogantè vivunt, tam profanè et improbè, cum tantà iracundiâ et tam maligno in alios animo?

R. Non, Fili, Tales Spiritum angunt et extinguunt et vexant, et qui in litigiis et cumulis sunt inter se, et concupiscunt et bellum gerunt circa adorationem suam, 2Theſ. 5. tales vexant spiritum, et nemo in spiritu et veritate adorare potest, qui spiritum Dei extinguit, 2Cor. 4. Jac. 1. perſecutor propter adorationem luctator est cum carne et Sanguine, Epheſ. 6. 12. et diſcedit a telis ſpiritualibus; et invidioſus et ſuperbas, et qui ſcelere verſantur, et injuſtitiâ, cui totus mundus est proclivis, et avaritiâ et turpitudine, hi eum extinguunt et vexant, et angunt, ſi enim veri cultores eſſent Dei in ſpiritu, tum orbis totus chriſtianus omneſque cultores qui ſcripturas profitentur, et cultus in toto terrarum orbe, in unitate eſſent, et ſi in veritate eſſent, in eo eſſent, à quo Diabolus, tentator, malignus iſte, inimicitia, et inimicus abeſt, et tales eſſent in luce veritate, in unitate; cauſa igitur, cur omnes in terrâ populi in cumulis coacervantur, circa cultum ſuum, et perſequuntur circa cultum ſuum, eſt quia ſpiritum Dei extinguunt et angunt vexantque, et ita à telis ſpiritualibus

bus abeunt in carnalia, in cumulos de cultibus suis quos comminiscuntur; et non oportet tales esse qui vexant et extinguunt et angunt, *Ephef. 5. 19.* Non enim in aliquis in spiritu cantant, qui eum extinguunt et vexat et angit, ejus verò cantica in ululatus mutabuntur, *Amos 8. 3.* et tales in spiritu cantare nequeunt qui spiritum Dei extinguunt, spiritus enim dat intelligere; qui igitur spiritum extinguunt et angunt et vexant, cantant extra intellectum *Davidis* Prophetias et preces ejus, *1 Cor. 14. 15.* et contumelias ejus, et relapsus, et defectus ejus, absque spiritu; et tales etiam alios persequuntur quia non, sicut illi, cantabunt; qui enim in spiritu canunt et intelligentiâ *Davidis* statum vident, tempus quo oravit, et jejunia tenuit, et tempus quo gratias egit et lætus erat, quando in perpeffionibus, et quando in gaudiis, et passiones à gaudiis distinguunt, et non confundunt, itaque tibi dico, puer, si totus orbis Christianus et totus terrarum orbis in spiritu canerent et intellectu, et non extinguerent, angerent et vexarent, in spiritu omnes unitatem haberent cum Deo et inter se, *Ep' ef. 43.* est enim vñculum pacis; et causa cur in cumulis sunt est, quia spiritum extinguunt, et sunt extra illud in quo unitatem habere debent.

2. Pater, Cur omnes Christiani Doctores
et

et Professores in cumulis sunt circa Scripturas Christi Prophetarum et Apostolorum, et non sunt in unitate cum verbis, nec inter se?

R. Fili, deest iis mens et spiritus qui edidit illas, et profitentur illas voluntatibus suis, per quas nulla eorum prophetia venit, 2Pet. 19: 20. et ita cum non sint mente et spiritu eorum qui illas dediderunt, et spiritus Dei careant, in quo est unitas et societas et vinculum pacis, qui iis omnibus pacem et tranquillitatem daret, in quâ omnes haberent societatem cum scripturis quæ spiritu Dei editæ sunt, et cum iustorum hominum spiritibus, et cum Deo, (hoc autem defuit illis invicem, in toto orbe Christiano vinculum pacis, societas in spiritu defuit) omnes igitur sunt cumulis, et lite, et bellis circa Ecclesiam, cultum, Scripturas et Ministerium suum, Ministri enim spiritus sunt in unitate cum Scripturis, potentiâ spiritu, in omni homine, itaque qui sunt in unitate spiritus et vinculo pacis, 1Cor. 14: 15. in spiritu precantur, in spiritu canunt, in spiritu adorant, et ita unitatem tenent, et Societatem, et vinculum pacis, Societatem cum Deo, Societatem cum Scripturis, spiritu editis, Societatem cum iustorum hominum verbis, et in spiritu Societatem inter se mutuam.

R. Pater, multa inter omnes in totâ terrâ
Christi-

Christianos est sermocinatio de fide, et unusquisque dicit se fidem habere; quomodo autem fidem vivam a mortua possim dignoscere? Jac. 2: 17. Cum dicant mihi Christiani; quod conscientia mea non pura futura est, dum super terram existam, nec corpus peccati superaturus sum, nec à peccato liber futurus, dum super terram existam, nec perfectus; dicunt mihi quod Paulus propter corpus peccati exclamavit, Rom. 7.

R. Fili, Ista est fides mortua quæ non dat victoriam in peccatum; et illa est fides viva per quam justificantur homines Romans 5. et per quam Deo accessum habent, quæ fides corda eorum purificat, quæ fides est mysterium, Dei donum in purâ conscientia retentum, 1 Tim. 3. 9, Itaque omnes qui pro peccato causam dicunt, et nos dicunt non à peccato liberos esse futuros, donec in terrâ sumus, et à corpore peccati, et non futuros perfectos, super terram, fides eorum est mortua; nam si totus orbis Christianorum in fide vivâ essent, omnes essent in unitate; nam in fide est unitas, quæ dat iis victoriam, per quam Deo accessum habent homines, per quam justificantur, in quâ Deo placere possunt, quæ in peccatum dat eis victoriam, Heb. 11: 6. Itaque Christiani hanc fidem amiserunt; In cumulis sunt igitur circa fidem suam,

suam, & alii alios occidunt, & alii aliorum in fidei potestatem habere cupiunt, quod Doctrinæ Apostolorum est contrarium.

Q. Sed, Pater, quomodo possim in hanc vitam fidem accedere, et quis est author ejus, et quomodo eam videre possim, et quenam est via ad eam?

R. Fili, Christus Jesus qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, quâ luce teipsum vides, quâ luce, (in eam credens) videbis Christum authorem fidei tuæ, qui dat tibi fidem, Heb. 12. 2. Donum ad vincendum, quo dedit tibi videre, et ita cum luce ad Christum intueris, authorem fidei, et ille ejus potestatem habet, qui caput est Ecclesiæ, qui omnes subiectos congregat in unitatem per fidem unam, Col. 1. 18: & pacem & vitam, qui est princeps pacis & vitæ, Ephes. 1. 28. Ephes. 5. 23.

Q. Sed, Pater, quid est cultor in voluntate, Col. 2. 22.

R. Fili, Illi in voluntate suâ ambulant, qui spiritum Dei in se extinguunt, et vexant & ægritudine movent, quem spiritum vexant & angunt, in quo spiritu patrem spirituum Deum colere debent; & ita cultores mundi non in spiritu consistunt, sed in voluntate suâ; nam si totus orbis Christianorum in spiritu essent, & non eam angere & vexarent, in unitate essent, ut etiam

tiam omnes cultores in terrâ.

*Q. Pater, Sed quid et fides humilitas et
sui ipsius iustitia quæ tam exploditur?*

*R. Fili, Omnes qui verba Christi &
Scripturas profitentur, sed spiritum &
mentem ejus non habent, Rom: 8: 9: 1 Cor.
2. 16. & non sunt in spiritu in quo illi fu-
erunt qui Scripturas ediderunt, hi volunt
precari, hi volunt legere, et hi volunt
prædicare, et hi volunt cum ficto amore se
incurvare, & persequi quoque & occidere
& trucidare propter Ecclesiam suam, & a-
dorationem, & Ministros, cum sint extra
spiritum in quo fuerunt Apostoli & Chri-
stus, Phil. 2. 5. & tamen volunt dicere se
esse in illâ viâ, quam Christus dicit esse vi-
am Diaboli, pergentes ejus libidines persi-
cere, ut Judæi fecerunt, Cap. 4, 2.*

*Q. Pater, Et quid est Zelus cæcus, Phil.
3. 6. Rom. 10. 2?*

*R. Fili, Hic est zelus cæcus, ii qui pro-
fitentur Scripturas, Similes Judæis, et sunt
extra vitam & potestatem quæ eas edidit, &
occidere volunt & perimere eos qui sunt
in vitâ & potestate, ut Judæi fecerunt, cum
cæco suo zelo, Rom. 10. 2. Phil. 3. & tales
sunt zelo cæco dementes, etsi omnes Scrip-
turas habeant, quas edidit spiritus, extra
quem ipsi sunt.*

Q. Pater, Sed quid est zelus verus?

R. Qui

R. Qui sunt in spiritu qui Scripturas edidit, & luce quæ venit à Christo Jesu, quâ illum vident, qui zelo amiciuntur secundum cognitionem, qui acceperunt in lucem quæ dat illis gloriæ Dei cognitionem in facie Christi Jesu, & servant hominum vitas, & non luctantur cum carne & sanguine, ut cæco zelo præditi faciunt circa Ecclesiam suam & Ministerium, quod vero zelo præditi nunquam fecerunt, sicut legere possis in exemplo Christi & Apostolorum, Col. 4, Tit. 2. Isa. 9. 7. 2Cor. 4. 2Cor. 10.

Q. *Possitne quisquam in spiritu precari qui eum extinguit, vexat, & anguit?*

R. Non possit, Fili, qui enim spiritum vexant, angunt & extinguunt, Deum Patrem Spirituum in spiritu precari nequeunt, 2Thes 5: Eccles. 1: 14.

Q. *Pater, Et cætera cuncta quæ in spiritu non sunt, ineptæ sunt & inanes repetitiones, inter omnes homines in mundo, & in orbe Christiano inter omnes Christianos?*

R. Sunt, Fili, si omnes in spiritu orarent, superbi & magnifici, & avari, & oppressores, Math. 6. & persecutores, insanus cæcus zelus impediretur; in spiritu enim in quo precarentur, unitatem haberent Spiritualem inter se, & cum Deo, Ephes. 6: 18.

Q. *Pater, Et quid vult tanta cantatio in Christiano*

Christiano orbe (et in orbe terrarum) Davidis tremorum et precationum, prophetiarum, et calumniarum; et dicunt nobis, se non esse animo inflatos nec habere oculum superciliosum Davidis statum et cantant preces et laudes ejus, et Apostoli verba afferunt, et dicunt mihi, quòd cum spiritu et intelligentiâ mihi cantandum est: Etne hæc cum spiritu cantatio et cum intelligentiâ, cum avari et superbi et impii et prophani et omnes impuri unâ ululant?

R. Minimè, Fili, qui in spiritu cantant, non avaros esse oportet, nec contumaces, nec animos sublimes, nec persecutores, et spiritus dat Davidis statum, calumniarum, à tempore canendi dignoscere, I Cor. 14: 15.

Q. Pater, quid differt spes viva à spe mortuâ, quum omnes qui se Christianos profitentur, dicere sunt parati, quòd spem habeant, et spem veram, profitentur, Col. 1?

R. Fili, spes vera & viva quæ nunquam peribit est Christus mysterium, quæ spes tuam animam anchorâ retinet, quæ immortalis est, supernè ad Deum, qui est immortalis, quæ spes purificat, sicut ille est purus, Heb: 6: 19. I John 3. 3. et spes hæc non pudore suffundi facit; & si totus Christianorum orbis hanc spem haberent quæ manet, quæ Christus est, quæ purificat sicut ille est purus, & quæ servat, Col. 1: 17. in Religione essent immutabili, & in uni-

rate essent in spe Christo, nam lex & prius pactum fæderis constitit in typis, figuris, & umbris, nil fecit perfectum, *Heb. 7. 19.* sed fuit ad introductionem spei melioris, quod prius pactum fæderis finitur, illud lex implet, & Prophetas implet, & typi & umbræ & figuræ & visiones finem habituræ sunt, & comparationes & similitudines & parabolæ rei alicujus, quæ non sunt res ipsa; & de his possunt esse disceptationes, sed spes manet, quæ est Christus in vobis, qui finis est typorum, figurarum, & umbrarum, & Prophetarum, & eorum omnium substantia, quæ spes est illa in quâ omnes sunt, & in spe Christo finiuntur, quæ spes permanet & durat, secundum Apostoli verba ad *Cor. 1. 13.* sed *Job. 13.* spes hypocritæ peribit, et illa non permanet; & tales sunt qui in cumulis coacervantur circa Scripturas & circa Dei cultum, Ecclesiam, Ministerium, Apostolorum, Prophetarum & Sanctorum verba, hypocritæ sunt ii qui non sunt in spe vivâ, sed in spe periturâ.

Q. Sed, Pater, quid est hypocrita qui hanc habet spem perituram?

R. Fili, Omnes in terrâ qui profitentur Deum viventem, & Christi & ejus Sanctorum, & Prophetarum & Apostolorum verba, & non sunt ipsi in vitâ rei quam profitentur,

fitentur, sed contra illud Dei in seipsis aures obstruunt & oculos claudunt nè videant, *Act. 28: Act. 7: Zach. 7: 11.* ita ut non sint in illâ re quam profitentur, & tales fuerant Judæi, & tales occiderunt alios qui in vitâ fuerunt, sicut nunc faciunt omnes Christiani, qui sunt extra Christi vitam, & Prophetarum, Apostolorum, & Sanctorum, & à vitâ Dei alieni, *Jud. 1. Tim. 1. 4. & 2: 3.* & tamen profitentes Christi, Apostolorum, Prophetarum, & Sanctorum verba, hi sunt hypocritæ, in spe periturâ, & hi sunt qui in eos conversi sunt, qui sunt in vitâ Dei & Christi & Prophetarum, & Apostolorum, & Sanctorum, quibuscum unitatem habent, cum verbis & spiritibus suis, & cum Deo, à quo dedicerunt, & cum se invicem, & illi sunt in spe vivâ quæ manet, quæ nunquam peribit.

Q. Sed, Pater, quomodo primum ascendit omnis persecutio et bella et pugne, et interneciones de Religione et cultu, et Sacrificio?

R. Fili, Diabolus à veritate exiit atque igitur à veritate abduxit alios, John 8. 44. atque ita in cordibus eorum regnavit, 2Cor. 4: 4: et ita malum cepit esse in carne, & princeps aeris, princeps tenebrarum, Ephes. 2: 2. Et persecutio, injusticia, improbitas, impietas nulla est, nihil impium; nihil Scellustum, in terrâ, Rom. 7. 18. nec mactatio

circa Sacrificium & Ecclesiam & cultum & ministerium, quin prius abeunt viri & fæminæ à Dei principio in seipsis, & tum hortum amittunt, & ita fiunt eremus, & potentiam amittunt quæ intus est, & hâc causâ, venit lex & potestas super hominem, sed nemo alterum occidit propter Religionem, cultum, Ecclesiam, Ministerium, aut Sacrificium, aut cætera ejusmodi, quin prius abit à Dei principio in seipso, sicut Cain, *Gen. 4. 7.* Cainus enim non benè fecit, abiit igitur à Dei principio in seipso, & tum occidit, primus Creaturarum occisor propter Sacrificium, Magistratus ille, urbis Dominus, *Gen. 4. 17.* Dicere potuisset, se habuisse potestatem superiorem, unde id facere liceret, *Gen. 4, 5. 6.* Potestas superior autem prius illum allocutus est, & monebat eum, cùm vultus ejus à bono decidisset, tum eum Deus alloquebatur. Judæi aures suas obturârunt ab illo Dei intra se, *Ad. 7, 57. Rom. 16. Ad. 28.* & oculos suos occluserunt, antequàm Prophetas occiserunt, & filium occiserunt, Pseudoprophetæ & Antichristi, isti intrinsecus rapaces abierunt à spiritu Dei, et tunc alios occiserunt qui fuerunt in spiritu Dei, *Mat. 7, & Mat. 24.* & biberunt Sanguinem Prophetarum & Sanctorum; Meretrix magna, mater Scortorum; Ecclesia falsa, *Rev. 17.*

5, 6. à veritate abiit Scortatum, omnes igitur quas generavit scortatrices fuerunt, itaque ab illo Dei in se exierunt Scortatum, *Rom. 1.* Itaque illa martyrum & Sanctorum potavit Sanguinem, qui in spiritu fuerunt, eos occidens, itaque omnes occisores, & homicidæ propter Sacrificium, cultum, Ecclesiam, & Ministerium suum, aut rem quamvis aliam injustam, ab illo Dei intra se abeunt, & tum corde fiunt obduratio, & feroces, & necant, *Ephes. 2: 2.* & tum princeps potestatis aeris regnare incipit in cordibus contumacium, & inde corda sua fiunt obdura, vox non auditur, cum mens abest ab illo Dei, & in ejusmodi homines princeps aeris irrepit, eosque ducit ad cupiditates ejus perficiendas, occidere, trucidare, & se invicem deperdere propter Religionem, Ecclesiam; & hoc opus est principis tenebrarum, nempe, creaturas necare, opera tenebrarum agere; quòd si unusquisque in mundo & in orbe Christiano vocem Dei exaudire vellet, & aures non obturarent homines in illud ex Deo in se, ad Christum venient, qui illos sanaret, qui justitia Dei æterna, & illud viderent enatum, & Christum reciperent principem vitæ, & principem pacis, *John 3. 8.* & cognoscerent eum manifestum factum ad perdenda opera Diaboli in se, qui con-

demnat peccatum in carne, *Rom. 8.* ut illi, per eum qui condemnat istud, Dei iustitia fierent, *1 Cor. 1. 30.* & hi in pacem & vitam accedunt, quæ hominum vitas servat, & inimicos diligit, & Creaturam non negat, & cum carne & Sanguine non luctatur de Religione, cultu, Ecclesiâ, & Ministerio, sed qui in eo sunt, creaturas non perdunt; qui autem sic faciunt, sunt sub principis æris ditione, & unâ cum potestatibus tenebrarum, & cum impietatibus spiritualibus, quæ homines in aerem sublimat, & eos caligant & obdurant, ad se invicem perdendos & necandos propter illud quod comminiscuntur de Prophetis, Christo & Apostolis; sed Ecclesia vera, veri Adoratores, veri Ministri non occidunt, neminem trucidant circa cultum suum & Religionem, sed si audire nolunt, sint ut Ethnici; & sic Christus Diabolum perdit omnium tenebrarum authorem, & quod homines in aerem sublimantur & alii alios perdunt, ille perdit principem istum tenebrarum, & iniustitiæ & impietatis, & hominum vitas servat, qui ergo in illo est non vult perdere creaturam circa Religionem & cultum; & hic est Dei amor in mundum, qui in Christo erat mundum sibi reconcilians, non ut mundum condemnaret, sed ut mundus in eo vitam haberet, *2 Cor. 5: 19: John 3: 17.*

Q. Pater, quid est crux Christi, quoniam in locis

plerisque toti orbis christiani cruces erigunt ligneas, et cruces ferreas, et cruces lapideas, et inter popicolas, et inter chritcolas et cruces istæ sunt in sceptris suis, nihil inter Protestantes auctoritate agere possunt, donec crux in sceptro accedat, super Ecclesias suas et insignia, et naves, et monetas, et pondera; et crux Christi illud vocant Pontificii?

R. Fi. potentia illa Dei, 1 Cor. 1:18. à mundo crucifigit, et naturam istam occidit quæ in rem aliquam visibilem confidit et hominem qui vitam suam magis quàm Christum diligit, & seipsum, Luc. 14.33. aut quodcunq; aliud, bona, aut uxorem aut liberos, illud necat Dei potentia; & deiicit inventorem istum cuiuscunq; crucis, ligneæ aut ferreæ aut lapideæ et ista est crux Christi potentia dei, quæ mysteriū est, et hæc potentia Dei, crux Christi, insanientes persecutores occidit, qui ad eam accedunt, et perditam istam in eis naturam, qui ligneas et ferreas et lapideas cruces erigunt, qui in suis ipforum malis commentis sunt, qui alii alios circa crucem suam occidunt et eos persequuntur qui cruces suas ligneas deiiciant, quæ non sunt mysteriū nec à mundo crucifigunt illos, sed in mundum inducunt; et qui cruces istas tumentur, et erectas tenent in opidis suis et urbibus, et Ecclesiis, et campis, et sceptris, et monetis, et ponderibus et rebus aliis, cum popicolis sunt unanimes, et longè absunt à subijciendo se potentie Dei in se, ut in potestate inferiore sint, quod

omnes in terrâ facere debent, et omnes homines in terrâ, quæ crucifigit eos a mundo, *Ephef. 6. 14.* et ad Christum adducit, qui est via ad Deum, *John 14. 6.* et non ex mundo; et ita ab omnibus crucibus quas homines in terrâ sunt commenti.

Q. Pater, quid est Evangelium, cùm omnes qui vocantur Christiani dicent se Evangelium habere, et tamen de eo sunt in cumulis, et pugnis et non sunt in unitate nec in societate: et hi cuncti Scripturas habent Christi, Prophetarum, et Apostolorum verba; Quid igitur est Evangelium?

R. Fili, Evangelium pacis est potentia Dei, Rom. 16. ad Salvationem unicuique credenti, vita et immortalitas in apricum venit per Evangelium, quod est potentia Dei, 2 Tim. 1. 10. quæ est immortalis; hominibus enim mortuis in debitis et peccatis, Col. 2. 13. et vitâ transgressa, quod princeps aeris et tenebrarum caliginem menti induxit, qui regit in corde filiorum contumaciæ, Ephef. 2: 1, 2. Christus Jesus, lux mundi, illuminat omnem hominem venientem in mundum, ut omnes per lucem crederent, Rom. 1. et qui credit, accipit Dei potentiam, quæ est Evangelium, ad Salvationem, ei qui credit, 2 Cor. 2: 16. quod Evangelium est odor mortis ei qui in lucem est contumax, et in eam non credit;

et

et tales non sunt in unitate, quamvis omnia prophetarum verba habeant, et Christi et Apostolorum, quamvis verba visibilia habeant, quæ de Evangelio mentionem faciunt, longè tamen absunt à mysterio Societatis Evangelii, quod est Dei potentia, *1pkes. 3: 9.* In potentiâ Dei Evangelio pacis alii cum aliis unitatem habent; extra verò hanc omninò erunt in Sectis, et sententiis, et cumulis, cùm sint extra potentiam Dei, Evangelium, et alii cum aliis pacem non habent, qui enim in lucem credunt quâ Jesus Christus illuminavit eos, tandem potentiam accipiunt quæ est Evangelium, quæ est Evangelium æternum, *Rev 14:6.* quod manet in æternum; In illâ autem Dei potentiâ, Evangelio, est mysterium Societatis, Societas est mysterium, in æterno consistit, et est in æterno, potentiâ Dei, quæ stat cùm omnes aliæ Societates finiuntur, est enim æterna; in quâ est mysterium Societatis Evangelii, quod vocatur potentia Dei, *Rom. 1: 6.* quæ est æterna, qui sunt in hac societate quæ durat in æternum, in mysterio societatis, quæ est æterna, per potentiam, in quâ est societas trans omnes in mundo societates conspiciunt, quæ evanescunt, quæ desinunt, et non sunt mysterium, sed Scripturæ verbis machinata, sed non in potentiâ Dei, itaque

que non in societate myſterii Evangelii, atque ideò omnes terræ Societates confringentur, ſi non ſint in Dei potentiâ, quæ eſt myſterium, quæ durat in æternum; et in hæc eſt verorum Chriſtianorum Societas, et cæteræ omnes ſunt tantùm verbo tenus, quæ retroverſum minutatim diſſolvuntur, quæ non ſint in potentiâ, quod omnibus iis eſt myſterium.

Q. Pater, unde veniunt bella et omnes pugnae, et lis et contentio et ineptiæ, quæ diſſipant potius quàm ædificant?

R. Fili, A cupiditate proficiſcuntur, in quâ cupiditate omnes quærunt & non reperiunt, Jam. 4. 1, 2. quia perperam rogant, non orant in ſpiritu; itaque omnes pugnae, lites, bella, contentiones, altercationes exiſtunt ex ſuperbiâ, cupiditate & ambitione; primùm ſpiritum Dei in ſeipſis tranſgrediuntur, tum in cupiditatem abeunt, ſuperbiam & ambitionem; deinde ſunt bella, contentiones, diſtractiones; & Diaboli opus eſt homines impellere ad perdendas creaturas; & homines inſtigare in eos præcipuè qui ab ejus ditione abſceſſerunt, & in eos qui ſunt in potentiâ Chriſti; contra eos Diabolus inſtigat homines, qui ei nolunt ſe incurvare, & in ejus dominatum ſe ſubjicere, qui vident ultra quàm iſte fuerit, quicumque ſunt in Chriſto Jeſu, potentiâ Dei, inveritate;

ritate; omnes igitur pugnae & bella, & lites, & contentiones vanæ, sunt in carne, *Gal. 5. 17.* Ita spiritus oppositus est carni, & potentia ei est opposita, in quâ potentiâ in quo spiritus, luce & vitâ, nulla sunt bella sed pax.

Q. Pater, sed quâ fit, quod in toto orbe Christiano, jurant homines & juramenta adhibent, & Protestantes populum mulciabunt suum, si jurare recusant, Mat. 5. 34. At Christus Jesus ait, ne jurate omnino; sed tamen populus iste, Protestantes, dicent Christum esse regem eorum; ille autem ait, quicquid etiam & non superat, malum esse Mat. 5. 37. Et Protestantes dicent, quod Abrahamus juravit, & Moyses juravit, & homines litigiosi jurarunt, cum igitur Christus qui est Christianorum rex, dicit ipse ne jurate omnino, attamen isti jurant, sunt ne hi subiecti fideles?

R. Minimè, Fili, isti nomen tantum Christianorum sortiuntur; isti solum Judæis sunt similes, qui cum labris suis illi serviunt, sed corda eorum sunt procul ab eo, Isa. 29. 13. qui præcepta ejus frangunt, & si dicant, quod Abrahamus juravit, & Moyses, & Prophetæ &, Sacerdotes, & homines prioris pacti jurarunt, & sub lege homines jurarunt; ille est finis legis, & finis Prophetarum, pacti fæderis & finis Sacerdotii, qui dixit, ne jurate, omnino, ille autem prior Abrahamo fuit, qui dicit, ne jurate omnino Job. 8. 58. Et si tibi dicant, quod litigiosi jurarunt

jurarunt; Apostolus solum illud inducit ut similitudinem quòd iusiurandum est litis exitus inter homines, *Heb.* 7. 21. iuramentum Dei, per quod pacem habebant, & jurare per Dominum tenebantur; sed Christus Iesus substantia similitudinis, ad quam affert hæc verba ad *Heb.* quòd Deus non potuit invenire quàm Christum ipsum majorem, iuramentum Dei, pactum fæderis Dei, per quod pacem cum Deo homines habent, Jesum Christum *Heb.* 6. 7. id litem dirimit, id perdit Diabolum causam ejus. Et si tibi dicent, quòd Angelus juravit, Inducam in mundum primogenitum meum, omnes Angeli adorent eum, qui dicit, nè jurate omninò, & hic est meus filius dilectus eum audite, *Mat.* 5. 34. Dicit Deus, qui finis est Prophetarum, *Mat.* 3. 17. ut etiam legis quoque, & filius in omnibus audiendus est, *Act.* 3. 22, 23. Et qui ita faciunt ii sunt subjecti fideles, & Christiani veri; omnes autem juratores sunt extra ejus doctrinam & ita voluntatem ejus non faciunt; juratores autem sunt ii, qui toti sunt in cumulibus extra Christi doctrinam & non veri subjecti, qui autem sunt in Jesu Christo in pace sunt & voluntatem ejus faciunt: *Mat.* 12. 50. & doctrinam ejus cognoscunt, & qui juratores sunt in malum abierunt, sub principem tenebrarum & potestatem aeris dominatum

minatum, à principe potestatis gaudii & pacis, etiam verba ejus profitentur, sicut princeps aeris faciet, *Joh. 7. 17.*

Q. Pater, sed quid est quod totus mundus professores, & Doctores, & Christiani implentur iniquitatibus, superbiam, ambitione, avaritiis & improbitate, & impietate, quot homines in toto orbe Christianorum non religionem prætendunt Mat. 6. 32. Deum, & Dei iustitiam, eius filium, & sacrorum ejus Prophetarum & Sanctorum, & Apostolorum verba in professione; tamen vix alii aliis fidem habere audent in rebus terrenis, ut in rebus quæ ad vitam pertinent & vestitum, & facultates, quæ ad hanc vitam pertinent, Mat. 6. 30.

*R. Fili, hoc nihil est nisi species quædam inter eos qui sunt extra veritatem, comparare verba Prophetarum, Christi, Apostolorum & Sanctorum, qui à Deo edocti fuerunt, & per spiritum & potentiam Dei ducti & directi fuerunt, & in sapientiam Dei; itaque verba eorum profitentur, sed sunt extra vitam; & auscultaunt omnes principi tenebrarum, extra veritatem, *Joh. 8. 44.* qui est improbus & impius, & injustus, & homicida, oppressor, Rex superbiæ, *Joh. 4. 34.* & Rebells istius, Magister persecutionis, caput Oppressoris & impietatis, *Eph. 6. 12.* & abominationum, qui regit in cordibus eorum qui in testem Dei in se contumaces sunt, *Iph.**

Eph. 2. 2. per quem mentes eorum ad Deum converti deberent, et principem vitæ recipere Christum, & principem pacis, qui eos sanctificaret & justificaret, & ita omnibus populis qui aures suas arrigunt principi tenebrarum, (qui sunt extra veritatem & à principio Dei abeunt intra se) quòd tales aut tales futuri sint, donec ad mortem eos adducat, *Isa. 9. 6.* ad legem Dei transgrediendam & potentiam, iis hoc est causa omnis injustitiæ, abominationis, superbiæ, impietatis, quòd homines discedunt à justo Dei principio in seipsis, quòd in impietatem à Deo abeunt, & ita in avaritiam, in terram & res terrenas; ideòque hominum corda unâ conciliari nequeunt, tenebrarum causâ & superbiæ & contumaciæ, quia abeunt ab illo ex Deo quod est intra se; nam abeunt à principe vitæ & principe pacis, à potentiâ & luce & vitâ in se, in quâ habere unitatem oporteret; atque ita in tenebras & cæcam mentem, in stultitiam & perversitatem; hîc igitur est causa; si autem in spiritu viverent & ambulare inciperent, & illo quod ex Deo est in se duci, *Rom. 8.* & mentem eorum per illud conversum haberent, tum in potentiam & lucem & vitam & spiritum venirent, per quem spiritum & potentiam Dei, hominum corda conciliantur, in quo alii cum aliis unitatem habent,; cum iî qui ab illo
quod

quod ex Deo est in se abeunt, sint omnes in cumulis, & unitatem amittunt, & sunt injuriosi, sunt superbi, & sunt pertinaces, contentiosi & avari, & idololatræ, & non habent unitatem cum Deo, nec inter se, tunc abeunt ab illo quod Deo est in se, ut sub potestatem caliginosam properent extra veritatem.

Q. Sed, Pater, quenam est causa omnium furtorum, fornicationum, adulteriorum, Idololatriarum, & Deorum alienorum erectionum, & adorationum rerum manufactarum?

R. Fili, causa omnium horum eadem est quæ prius dicta; ab illo quod est ex Deo in se abeunt; illud ex Deo quod cognosci potest, ex Deo est manifestatur in illis, Rom. 1. ut illis cognitum esset, ita illi ab illo quod ex Deo in se abeunt, alieni sunt vitæ Dei & pacto fæderis promissi; nullus enim furatur, concupiscit, idola colit, machatur, Eph. 2. 12. quin prius ab illo quod ex Deo est in se, quod mentem ejus ad Deum conservaret, ut cum vitâ et potentiâ ejus consuetam teneat cognitionem, Eph. 4. 18. qui est plenitudo & creator omnium rerum; & nullus Deos facit lapideos, ligneos, argenteos aut aureos, eis se prosternens, aut cruces aut simulacra, aut imagines; quin abiit, & omnes tales abeunt prius ab illo quod ex Deo est in seipsis; illud quod ex Deo cognosci

cognosci potest manifestum fit in ipsis, quod Deus illis monstravit, & de illo gloriantes non sunt, nec placet illis Deum retinere in suâ cognitione, creatorem, cæli ac terræ regnatorem, *Rom. 1.* qui omnem habet potestatem & vitam & gloriam; et tales sunt qui ab illo quod ex Deo est in se abeunt, et Deos manibus suis faciunt, eis se prosternunt; prius abeunt ab illo quod ex Deo est in se quod ex Deo vivente procedit, per quod viverent in pace cum Deo, et unitate in spiritu, cum è contrâ de diis suis alii alios perdere volunt.

Q. Pater, nōne est peccatum tentari?

R. Non est Fili, Christus fuit tentatus ad creaturas, et ad Diabolum adorandum, extra veritatem, seipsum perdere; itaque non est peccatum tentari, *Mat. 4.* sed intrare in tentationem est peccatum, cum homo extra potentiam exit, sicut *Evah* fecit, *Gen. 3.* in potestatem ejus qui à veritate exiit, est ergo potentia Dei quæ redimit, et servat et custodit, fide in eâ manente, super omnes astutias ejus qui est extra veritatem.

Q. Pater quid mihi faciendum est postquam video tentationes & corruptiones & vias malas in quibus ambulavi, & cogitationes malas quas cogitavi, & actiones malas quas egi, & facta impia quæ patravi, & mala verba quæ locutus sum;

sum; in hoc statu submergunt me fluvius; quid facerem hæc omnia videns & pacem non habens?

R. Fili, siste in luce quæ hæc omnia detegit et manifesta facit vias tuas, verba et actiones, facta, cogitationes, luce quæ venit à Christo animæ tuæ servatore, ad servandum te à peccato tuo, qui lucem tibi dedit, ut id videas; et ibi est primus gradus pacis, quietè stare in illo quod primum illud detegit et manifestum facit, cum illo Christum videbis, à quo lux illa venit ad servandum te; luci attende et non corruptionibus; et luce ultrà tentationes, corruptions et cogitationes videbis, *Jam. 1. 16.* et ibi potestatem accipies ad linguam tuam frænandum, ut nulla otiosa verba sint prolata, sed utilia; et luce videbis Christum, antequàm tentator fuit.

Q. *Sed Pater mundus ait, Professores & Doctores, Reges & Gubernatores in orbe Christiano, si juramenta negamus, omne gubernandi munus negamus, & magistratus omnes, & omnem authoritatem?*

R. Fili, Gubernandi officium quod ducit in terrenum, extra doctrinam Christi denegandum est, sed dominatus qui dicit, nè jurate omninò, *Mat. 5.* qui stabilit, qui est à Christo, agnosci debet, et nonne potest Christus mundum gubernare absque juramenti et jurejurando, qui habet potesta-

tem omnem in cælo et terrâ illi commissant; qui gubernaculum bajulat humeris suis, qui vocatur princeps vitæ, *Joh. 5. 27.* et princeps pacis, ille omnes in pace conservare potest sine jurejurando, et in justitiâ, qui est Dei justitia ipsa, illis qui in eum credunt, et sanctificatio, qui subjectos suos puros conservat, eosque justificat in conspectu Dei, inter quos est lex spiritus vitæ, qua à peccato et morte liberat, *Rom. 8. 2.* et ideo est regimen æternum, et regnum Christi, quod stabit, cum omnes juratores et mulcationes hominum quia non jurabunt, et in carcere inclusiones, et persecutiones, et doctrinæ eorum finem habebunt, et evanescent; Christi enim doctrina est, *Etiam et Non*, inter ejus subjectos, qui dicit, sit vestram *etiam*, *etiam*, et vestrum non, non, in omnibus vestris communicationibus; et Apostolus servus ejus et amicus eandem doctrinam prædicabat, qui dicit, super omnia, fratres mei, non jurate omnino, *Mat. 5.* nè in condemnationem incidatis; omnes igitur Christiani jurantes, Reges aut Magistratus quilibet, in condemnationem inciderunt, extra potentiam Christum Jesum et veritatem ejus et Apostolorum doctrinam, et sunt Christiani falsi, qui nomen habent, sed mortui à vitâ et potestate Christi Jesu, in quâ erant Apostoli; ergo qui jurant sunt non qui regimen Christi perdere vellent, et eos

eos qui sunt sub dominione Christi, et ejus mandatis parent, et doctrinam ejus faciunt.

Q. Pater num scripturæ sunt verbum Dei?

R. Non sunt, Fili, Christus est verbum qui scripturas implet, scripturæ sunt verba Dei? *Exod.* 20, et *Apoc.* ult. Et igitur verbum manet, cum verba implentur per verbum, et in eo est vita.

Q. Pater nonne vitam habent homines in Christo, etsi non credant in lucem quæ illuminat omne hominem venientem in mundum, quæ est Christus?

R. Minimè, Fili, non habent vitam, sed in morte permanent, qui non permanent in luce quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, *John* 1. Et hæc lux est intra eos, et ille qui credit in lucem, à morte evadit quæ per peccatum venit, ad Christum vitam, 1 *Joh.* 2. 14.

Q. Sed Pater, quæ nam est vera creditio, cum totus orbis Christianorum sit in cumulis alii ab aliis, distincti; omnes tamen dicunt se credere in Christum vitam, et omnes agnoscunt Scripturas; et tamen dum sunt in terrâ credunt homines peccatum & mortem non Superaturos?

R. Fili, hæc professio est cum labris, et hæc creditio est à literâ solum collecta, et non credunt in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, et est creditio falsa quæ non vincit: omnibus enim in lucem credentibus, 1 *Joh.* 5. 14.

quâ Christus eos illuminavit, qui dicit, credite in lucem ut sitis filii lucis, et ille qui credit, migrat à morte ad vitam, ergo à peccato quod mortem affert, et à Diabolo potestate peccati et mortis ad Christum vitam; et ita qui credit est natus Deo et mundum vincit, omnibus in lucem credentibus quæ illuminat eos et omnem hominem venientem in mundum, in luce omnes habebunt unitatem, hæc creditio mundum vincit, et in hac nulla sunt schismata nec sectæ, ergo omnes creditiones inter omnes sectas in mundo, quæ creditionem à scripturis sumere possunt, 1 *Joh.* 1. 7. et non credunt in lucem quâ illuminavit omnem hominem venientem in mundum, Christus caput, non sunt in unitate cum Christo nec cum se invicem, nec cum scripturis, Judæi enim Christum venturum crediderunt à literâ, ut Christiani Christum venisse credunt à literâ, sed nec Judæi nec Christiani credunt in lucem quæ illuminat omnem hominem venientem in mundum, ut omnes haberent testimonium in seipsis, 1 *Joh.* 5. 10. Si autem ita facerent, alii cum aliis unitatem haberent, et à morte ad vitam migrarent, 1 *Joh.* 3. 14. et ita à tenebris quæ ab unitate illos impedit, et à principe tenebrarum ad principem vitæ; ergo qui non credunt in lucem quâ sunt illuminati,

ti, jam condemnantur, *Joh. 3. 18.*

Q. Pa. num Christus dixit Christianis sedecimas debere solvere, mentham, anethum & Cuminum?

R. Minimè, Fili, hoc fuit Judæis.

Q. Pater num templum Christianis erat constitutum, cum Christiani Sacerdotes et Doctores conclamant esse domum orationis, & templum domini? Solomon templum edificavit; isti autem hoc vocabunt domini templum, campanarum domum, ejus domum esse dicent.

*R. Minimè, Fili, Templum unicum in toto mundo solùm à Deo mandatum erat, quod orationis Domus dictum est, & id erectum erat Hierosolymitanis in terra Canaanis, 1 Reg. 8. et templum id Judæorum fuit non Christianis 2. Paral. 7. et Christus venit ad finem imponendum templo isti 1 Cor. 6. 19. & Apostolus dixit sanctis, corpora eorum esse templa Dei, 1 Cor. 6. 16. Et precari in spiritu oportere, & in spiritu psallere; fuisse autem cantatio in templo, et in templo precatio, 1 Cor. 14. 15. Illuc enim concurrerunt Nationes. Et Sacerdotes Doctores & Professores, hoc vocantes domum precationis, &, *Solomonis*, templum ignari sunt, nunquam enim precationis domus mandata est, nisi apud *Jerusalem*, quæ templum nominata est, sed omnia alia templa inventionem machinata sunt, sicut *Dianæ*. Et quando Doctores dicunt vobis de turre illâ linguâ ex quâ Judæis*

concionatum est, & dicunt vobis de decimis, nulli ex Christianis veris unquam fuerunt inter Apostolos qui decimas acceperunt, sed inter Christianos Apostatas citra dies Apostolorum, & Judæos & gentes, nullis enim unquam mandatum est à Deo decimas accipere, nisi Judæis; & illi decimas acceperunt pro *Levi*, pro viduis peregrinis & orphanis, ut intra portis eorum tales cibari possent; sed qui ad Christum venerunt ab illo redimuntur à nonis copiis terræ, ad principium qui finit decimas, ex quo homo regnare in terrâ incipit, rex et Sacerdos à Christo factus, *Apoc. 1.* per quem mundus est factus, qui est patris imago, apud patrem glorificatus ante mundi initium; ergo Christus non dixit Christianis, vos oportet decimas solvere mentham, anethum, et cuminum; Christianis Discipulis suis dixit templū deijciendum, non lapidem super lapidem relinquendum, *Mat. 2.* & ut prius, discipulus dixit corpora sua esse Dei templum.

Q. Pater, Nobis dicunt Deum coli ibi in Templo quæ Ecclesia vocatur.

R. Fili, Judæi dicunt Christianis veris, Deum coli Hierosolymis, aut in monte, aut ubi *Jacobi* fons fuit, et omnes nationes oportere cultum ire Hierosolymis, sed Christus quando disputavit cum muliere Samaritanâ in monte, *John 4.* dicit ei, hora venit,

nit, et nunc est, quòd qui patrem adorant, in spiritu et veritate eum adorabunt igitur in spiritu et in veritate, extra quam Diabolus est, et extra quam improbitas est, et extra quam adorationes falsæ sunt, in spiritu et in veritate habent omnes in cultu suo unitatem et Societatem; sed omnes Templo cultores et monte cultores, *Mat. 24. 33.* et qui clament en hîc et en illîc, in loco aliquo externo, adorant illud quod ignorant; itaque nos dicimus, non Samariæ non Hierosolymis nec in hoc monte, nec in Campanarum receptaculo, sed in spiritu et in veritate, *Gal. 4: 26.* et tales cognoscere tandem veniunt *Jerusalem*, quæ est superne, et tales tandem Deum colunt, extra quam veritatem sunt omnes in voluntate cultores, et omnes falsi, bestia-cultores, Diaboli cultores, et illi colunt in veritate, in spiritu, ubi nulla est contentio, nec inimicitia, sed pax.

Q. Pater, Professores et Doctores dicunt mihi, de margaritâ quæ in agro a culta erat, et mercator quidam eam quærebat, et omnia vendidit ut agrum illum emeret; Estnè mercator iste externus qui trans mare negotiatur? dicunt quòd profundè fodit, et margaritam hanc in agro invenit, sed nunquam mihi dixerunt, ubi hic ager fuit, in quo hæc margarita latuit, et an fuit ager externus vel area, necnè.

R. Credo tibi Fili, Nunquam enim ipsi cognoverunt ubi erat, Ager est mundus, *Mat. 13.* et mundus in corde collocatur, et margarita est sub terrâ, et cum veneris ad lucem qua Jesus Christus te illuminavit, ad potentiam pervenies quâ per terram fodies & margaritam invenies, etsi profundè in te jaceat; et cùm inveneris per potentiam et per lucem, omnia quæ tibi sunt vendes ad agrum illum redimendum, ex quo cognosces reconciliationem cum omnibus rebus in cælo, et in terrâ, per Christum Dei potentiam, *Mat. 13: 46.*

Q. Pater, Annè potentia cum malis rebus me reconciliabit, et iis quæ hominem contaminant?

R. Minimè, Fili, Nam potentia Dei Christus Jesus Diabolum perdit et res suas, ita authorem perdit contaminationis, *Rom. 8* et hac causâ in carne manifestatur, ad perdendum peccatum in carne, Christus igitur qui illud perdit, Deo reconciliat, et cum omnibus rebus in cælo, et rebus in terrâ, *Ephes. 1. 10.*

Q. Pater, sed Diabolus nullum partionem habet in Christo?

R. Non, Fili, Princeps mundi venit, sed Christus ait illum in se nihil habere, quamvis princeps mundi domicilium inveniat in filiis *Adami* prioris qui contumaces sunt, Christus secundus *Adam*, eos illuminat,

minat, et ducit, et via est ad Deum, Diabolus autem qui à veritate exiit homines à Deo abducit in transgressionem, Diabolus igitur est via à Deo in tenebras, in calles curvos, et vias asperas, et in mortem, hâc igitur filii et filia *Adami* inquinantur, sed Christus secundus *Adam* est via ad Deum reducens, et vita, et lux, et veritas, et illuminat omnem hominem venientem in mundum, ut luce quâ illuminantur, viderent Christum vitam, et viam ad Deum, et ad lucem igitur conversi, *John* 1. à tenebris convertuntur, à potestate Satanae, ad Deum et ad Christum, ad eum qui Satanam perdidit, per quem vincunt, ubi est vita et pax, lux, veritas, et amor æternus.

Q. Pater, quisnam est rector *Scripturarum* usus, et in quem finem editæ sunt, nam ut inde homines vitæ subsidium comparent, et artes instituant? Et num *Dei Ministri* *Dei* voluntate facti *Scripturas* unquam quaesui habuerunt? tales voluntate homines facti, et legibus hominum sustentati, sunt, et cum *Apostoli* predicarunt, num lege *Judeorum* fuerunt muniti, qui Christum predicarunt finem legis?

R. Fili, *Scripturae* non fuerunt æditæ, ut homines inde quaestus facerent, et vitæ subsidia, qui enim ita faciunt voluntate hominis omnes fiunt, et non voluntate *Dei*,
nulli

nulli enim ex sanctis in Scripturâ et Sanctorum aliorum verbis quæstum fecerunt, et ii omnes qui quæstum faciunt Scripturas, sunt qui voluntate Dei non facti sunt, et non à Deo acceperunt, sicut ille qui Scripturas ediderunt, Scripturæ ergo non editæ sunt ad quæstum ex se faciendum, sed ad se credendas, et legendas, et implendas, et faciendas, *Mat. 3: 15.* et venirent homines in illud quod implet, Jesum Christum, qui venit ad implendum, Apostoli enim jussurunt eos legere Epistolas, *Rom. 8. 4.* et Christus dicit, Scripturas impleri oportet, et Prophetas, monne legem et Prophetas complere debetis? et venit ad implendum legem et Prophetas, *Mat. 5: 17.* et Judæi in lege non præsidio cinxerunt Apostolos, oppugnabant, prædicarunt enim Christum legis finem justitiæ gratiâ unicuique credenti, *Rom. 10: 4.* et finem omnium typorum et umbrarum et figurarum quæ legem sustinebant, et sacerdotium, quod factum est per legem, omnia ista Christus finit, et in eo lex impletur, et non frangitur, et qui in eo est, in legis fine est, substantia.

Q. Pater, quid est illud quod daturum est tibi Dei Scientiam et gloriæ ejus et Christi, cum Doctores mundi dicunt, omnes homines sunt in tenebris, et Johannes Dei Minister ait Christus Jesus illuminat omnem hominem venientem

*entem in mundum, John 1:9. Et Ministri non
sunt per voluntatem hominum facti id negant,
aiunt verò, non illuminat omnem hominem ve-
nientem in mundum, sed dicunt homines esse
in tenebris.*

*R. Fili, Hi sunt qui in tenebris ipsi sunt,
et non sunt ministri Jesu Christi, sed sunt
similes Phariseis et summis Sacerdotibus
qui Johanni obstiterunt, aut similes Herodi;
Hæc enim est vera lux quæ illuminat omnem
hominem in mundum venientem, Christus
Jesús, et vos tenebræ fuistis, et lux lucet in
tenebris et tenebræ eam non comprehen-
derunt. Deus autem jussit lucem ex tene-
bris lucere ea lucet in corde, ea dat lucem
cognitionis gloriæ Dei in facie Jesu Christi,
et ea est quæ dabit tibi cognitionem Dei,
2 Cor. 4.*

*Q. Pater, quid autem, vetus pactum fæde-
ris operum, quod constitit in typis et figuris,
et umbris extra hominem?*

*R. Fili, Illud fuit figura interni, poten-
tia enim Dei fuit in homine, antequam ce-
cidit sub tenebrarum potestatem, tum ve-
nit lex potestas Dei super hominem, et pa-
ctum fæderis operum, et bestiarum mactatio
figura agni mactati à jacto mundi funda-
mento, offerendi pro peccatis totius mundi,
humani generis, semel pro omnibus, quod
finem imponit oblationibus omnium besti-
arum*

arum, typorum, figurarum, et umbrarum; Ergo qui recipit Christi Jesu oblationem, carnem quam donat pro mundo, Sacrificium quod edere oportet, *Ephes. 2. 15.* carnem ejus edere, et Sanguinem potare, si vitam in eo habeant, nullum aliud Sacrificium edendum est præter ipsum, qui igitur ad eum jam venit, potentiam Dei intus habet, et novum pactum fæderis intus, et legem intus in corde. Itaque primum pactum fæderis quod constitit in typis figuris et umbris, nihil perfectum fecit, sed fuit pro inferendo spem meliorem, quæ spes fuit Christus, et hæc spes melior Christus primum pactum finit, *Heb. 7: 19.* typos et figuras, et umbras, quæ nihil perfectum fecerant; Christus oblatio una perfectum facit, omnibus qui Sanctificantur, *John 17: 5.* et qui Christum accepit, potentiam Dei intus accepit, quæ omnes typos, umbras et figuras finit, et Diabolum perdidit, qui hominem tentavit à veritate in tenebras illiciens, et homines induxit in statum aerium, in quo omnes sunt, qui extra substantiam sunt Jesum Christum, et qui sunt in Christo substantiâ, sunt in eo qui glorificatus erat apud patrem antequam mundus esset factus, et tales sunt in regno quod finem non habet, et primum pactum fæderis cognoscunt, et secundum pactum fæderis

deris cognoscunt, et qui cernebant primum pactum fæderis et omnia in eo, typos, figuras et umbras, et eorum tempus (et ultra illud cernebant, (Substantiam) legis tempus, fuit id per lucem internam et potentiam; et qui potentiam acceperunt, Christum, testantur eum venisse qui has res externas finivit, typos, figuras, quæ de eo indicabant; itaque qui in Christum Substantiam venerunt, per quem mundus est factus, exceßerunt ex iudiciis, umbris, typis et figuris, quæ steterunt in pacto priore quod fuit citra principium, et qui pervenit ad verbum quod fuit in principio, videt trans umbras typos et figuras, eorum tempus et locum et finem, cum sit in eo qui ista finit, lege *Heb.*

Q. quid est potentia Superior cui animam Subjici oportet?

R. Potentia superior à Deo constituta est, et id est quod transcendit omnes transgressores in totâ terrâ et Diabolum qui est extra veritatem, qui potestatem suam scelestis constituit; itaque potentia est suâ et potestatibus omnibus superior; quando homo perdidisset Dei potentiam intus, tum superiorem potestatem super eum Deus constituit, cui anima ejus subjici deberet, anima ejus quæ est immortalis, potentiæ quæ est immortalis, quæ est ex Deo, et principio Dei,

Dei, mentem ad Deum dirigente, ibi potentia recipitur, et ibi tandem potentiam testantur, superiorem, et dominum esse legistatorem suum, regem et iudicem, qui in cordibus suis regnat, et ibi regnum suum constituit, et legem suam imponit, et contrarium iudicat, quod contra potestatem ejus agit; itaque hæc potestas superior principio illi ex Deo in unoquoque homine respondet, quod transgressus est, et nullius personam accipit, et æqua est, æqualis et iusta, absque personarum acceptatione, *Iam. 2: 9. Rom. 13: 1.*

Q. Pater, mos est omnium Doctorem, pueros suos quæstiones interrogare de nominibus, et rebus quas ipsi fecerunt, quæ pueri non cognoscunt, donec iis narratum sit quid sint, nonne multò melius esset pueros Doctores suos quæstionem interrogare qui Evangelium prætexunt, aut eum qui legem habet, aut parentes suos; Et nonne prætaretur pueros querere, ut olim, quando filii quærebant cur hoc vel illud facerent, ut legere est apud Exodum 12. 26, 27. et eveniet, quando filii vestri vobis dicent, quid sibi vult hoc Servitium? dicetis Sacrificium est Domini pascat, &c.

R. Fili, quando pueri quærunt de evangelio, et quærunt de Deo et Christo, non sunt impediendi, sed iis respondendum ut illis de figurâ; doctores autem ipsi pueros quæ

quæstiones difficiles rogantes, quas ipsi à Deo nunquam didicerunt sunt impediendi.

Q. Sed tamen, Pater, Doctores qui pueros Catechizant, interrogant de tribus personis et trinitate, et rebus ejusmodi, et nos interrogant de duobus Sacramentis, et Christi corpore humano, et hæc non possum invenire in Scripturis quas regulam appellant; nonne igitur me interrogant de rebus præter regulam?

R. Imò, Fili, nam vocabulum Trinitas et duo Sacramenta et Christi corpus humanum, et tres personæ, Christus non fuit ab humo, fuit ille secundus homo, Dominus à cælo, humanum est ab humo, terrenum, 1Cor. 15: 47. Et Scripturæ loquuntur, quod ille est Christus Dominus à supernè, sed non dat corpori ejus nomen, humanum; sed fuit ex semine Abrahami, et ex Davide secundum carnem; et Scripturæ loquuntur de patre, filio, et spiritu Sancto, sed non de vocabulo trinitate et tribus personis; Illa extraxerunt è libro-precationis Communis, vetus Sacerdos nondum oblitus est librum Communis precationis, ut loquamur secundum Scripturas; Scripturæ loquuntur de baptismo et cenâ Domini; sed est liber communis-orationis qui loquitur de duobus Sacramentis, non Scripturæ; et Papistæ septem Sacramenta habent.

Q. Et

Q. Et Pater, Doctores qui Catechizant interrogant me, An Scripturæ sint verbum Dei, Sancti autem qui Scripturas ediderunt dicunt esse verba Dei.

R. Ita sunt, Fili ut legere possis, *Exod.* 20. Itaque scripturas nominant Christi nomine cujus nomen vocatur verbum Dei; igitur magis opus est ipsos esse catechizandos, *Joh. 1.*

Q. Quomodo potest homo pervenire in imaginem Dei, et in Dei sapientiam per quam omnia facta sunt et creata?

R. Fili, Christus est Dei imago, qui illuminat omnem hominem venientem in mundum qui est in transgressionem, qui eam amisit; itaque unusquisque veniens in mundum accipiens lucem quâ Christus eum illuminavit, credens in eam et ambulans in eâ, ambulabit in Christo Dei imagine, qui donat dominionem in creationem, qui ad patrem adducit, per quem omnia facta fuerunt, qui est sapientia Dei, potentia Dei, et iustitia Dei, *Joh. 1. 12. Joh. 9. 1. Eph. 1. 19, 25. Col. 2. 10.*

Q. Pater, quomodo videre possim redemptorem meum, meum sanctificatorem, meum iustificatorem, & per quod?

R. Fili, per lucem quâ Jesus Christus Servator, Sanctificator, Iustificator, Redemptor, te illuminavit; lux eadem quæ tibi

tibi indicat peccatum tuum, indicat tibi Redemptorem tuum Christum à quo venit, et lux tibi monstrabit quòd non es purus, lux eadem tibi monstrabit Christum qui te sanctificat; idem justificat; ergo vocatur Justificatio et Redemptio. Igitur Christus Jesus Sanctificatio, Justificatio, Redemptor, qui illuminat omnem hominem venientem in mundum, is est salvatio; lucem negligentès salvationem negligunt, *Job. 1.*

Q. Pater, nunquis fieri potest Christi Minister pro pecunià? aut potest aliquis donum Dei emere?

R. Minimè Fili, est enim perfectum, et voluntas Dei est perfecta, et donum Dei auro et argento non conferendum est, aut rei alicui quæ est corruptibilis, aut venalis, Job. 28. Añ. 8. 20.

Q. Pater sunt nènè omnes in felle amaritudinis, qui sunt ementes et vendentes donum Dei?

R. Maximè Fili, Fel eorum amarum sese indicat; et qui hominibus dicunt sese esse homines à Deo donis donatos, ii sunt qui populum fallunt, nunquam enim à Deo acceperunt; sed à libris aut scholis, aut antiquis historiis, et authoribus priscis, et veteribus chartæ voluminibus; et donum Dei non auro aut argento acquiri potest,

Act. 8. 20. nec rebus in terrâ preciosissimis neque compensandum est; et qui donum Dei accipiunt à peccato discedere debent, et à malo, ut cor sit purum ad recipiendum, ut sit sanctificatum integrum, *Rom.* 5. 15.

Q. Dicunt mihi *Hebraicam, Græcam & Latinam esse originale per quod cognoscere possum scripturas: e iné Pater?*

R. Minimè Fili, id quod donabit tibi scripturas cognoscere est spiritus Dei, nam *Hebræi* contra *Apostolos* conversi sunt, (et *Græci* et *Romani*) qui fuerunt in suo originali; in principio enim erat verbum, antequàm *Hebræa, Græca, aut Latina* lingua fuit; tota terra fuit ex unâ linguâ ante *Babelen*, quam *Nimrod Magnus* venator condere cæpit, quam *Deus* confudit in multas linguas; *Moses* ita dicit in *Genesi.* 11. Et *Lucas* dicit, titulum imposuerunt Christo, *Hebraicè, Græcè et Latinè*; et sacerdotes qui in Christum tam acres fuerant, scripturas non cognoverunt, nec *Pilatus* qui habuit originale, *lucæ* 20. Itaque hi non poterunt scripturas aperire, (Fili.) et bestia quæ sanctos occidit, potestatem in linguas habuit tanquam *Pilatus*; et *Magna meretriz*, falsa ecclesia, quæ bestię infidet, illa infidet linguis quæ vocantur aquæ, *Apoc.*

Q. Sed, Pater quis credere possit, quod bestia insideret viris nostris orthodoxis, & doctioribus & rectoribus & speculatoribus; certè mihi Pater, cæci isti fuerunt, qui bestiam & metricem super se sustinuerunt; et nonnè Pilatus tam orthodoxus fuit cum suo originali, quàm nostri ministri, quàm isti quibus bestia & meretrix insident, & nonnè is habuit originale, Hebraicam, Græcam ac Latinam, sicut & isti?

R. Certè Fili, sunt pares in hoc tamen Paulo differunt, quia isti ovium indumentum acquisiverunt, quod Pilatus non habuit superficiem, Apoc. 13. Et priùs tibi dixi puer, Hebraicam, Græcam et Latinam, originale, suum apud Babelem terminari, & ibi est principium ejus, multæ linguæ, nulli eorum qui illud originale vocant, sunt verbi Ministri; nam in principio erat verbum, antequam originale, multæ linguæ, fuit; itaque Pilatus tam fuit vir Orthodoxus, iste persecutor, & omnes eum sequuntur qui dicunt Hebraicam Græcam & Latinam esse originale; originale igitur est verbum Dei quod vivit & manet & durat in æternum, Luc. 23. et omnes sunt ex hominibus & per homines, & per naturalia, & Scholas & Collegia, & per libros & Chartæ volumina, per homines constituti, & per homines suffulti, qui dicunt multas linguas

esse originale, *Gen. 11.* & hi non sunt prædicatores verbi Dei quod fuit in principio, & igitur non afferunt homines ad principium, vivere in eo quo verba finiuntur; sæpe enim legere possis, verbum Domini venit ad Prophetas, & Sanctos, & Apostolos, & illi fuerunt verbi Ministri, & Sancti verbum acceperunt quod habebant in corde, & verbum acceperunt quod fuit Christus, qui fuit in principio, in quo omnia verba finiuntur, quod est originale cuius nomen vocatur verbum Dei, *Apoc. 19. Rom. 10.*

Q. Pater, Magnus est clamor inter homines quòd Christus dicit Pseudo Prophetas venturos esse in diebus postremis, et Antichristum, et Professores et Doctores dicunt nunc veniunt, et nunc et tempus postremum.

R. Fili, in isto erant, & sunt ignari, & scripturas ignorant, Christus enim dixit tales esse venturos, in Mathei Sept. & 24. Math. Et discipuli ejus et Johannes dixerunt, quòd tum venissent, 1 Joh. cap. 2. & cap. 4. et dixit quòd tunc fuit tempus postremum, et tunc eos in mundum venisse, et ex iis exiisse; itaq; Christus dixit eos venturos, Johannes dixit eos venisse in diebus suis, et dixit esse ultimum tempus, et falsos Prophetas et Antichristos ex iis in mundum exiisse, in Apoc. et omnes qui in terrâ habitaverunt sequebantur eos, nisi qui nomina eorum scripta habuerunt

in Agni libro vitæ antequam mundi fundamentum jactum est, *Apocal. 13.* Itaque ii qui intrinsecus rapaces fuere falsi fuere Prophetæ, *Marc. 7. 24. 1 Job. 2. et cap. 4.*

Q. Pater nulli nē sunt falsi Prophetæ nisi intrinsecus rapaces exierunt.

R. Fili nulli sunt, et nulli sunt contra Christum, quin prius intrinsecus rapaces egressi sunt à luce quā Christus eos illuminavit, 1 Job. 1.

Q. Pater num hi sunt lupi qui ovium indumenta habent, qui intrinsecus rapaces exierunt?

R. sunt, Fili, nulli viri, nec mulieres lupis comparantur quin prius à spiritu Dei intrinsecus rapaces exierunt, Mat. 24.

Q. Pater, sed omnes isti intrinsecus rapaces sunt, qui alii alios conterunt circa ecclesiam, et ministerium et cultum et victum, sunt nē lupi?

R. Sunt, Fili.

Q. Pater, sed quū fit, quod in toto orbe Christianorum inter Professores et Doctores clamor est Revelationes desiērunt et inspirationes desiērunt, et vocis Dei auditus desiit, nihil tale nunc est expectandum?

R. Fili, hoc est inter omnes intrinsecus rapaces à spiritu Dei, Antichristos, falsos Prophetas, qui nihil habet præter ovium indumenta, Mat. 24. et superficiem, et ibi consistunt omnes scissæ laniatæ ecclesiæ, et adorationes, 1 Cor. 2. 10. Itaque qui sunt

intrinsecus rapaces egressi è spiritu Dei, ab illo exierunt ab illo quod revelaret, exierunt ab illo quod inspiraret, *Amos. 3. 7.* et abierunt à spiritu Prophetiæ, qui illis demonstraret, *Job. 32. 8.* nam spiritus est qui illis demonstrat, et spiritus qui inspirat, et spiritus qui revelat, *2 Tim. 3. 16.* Itaque qui intrinsecus rapaces exeunt à spiritu non audiunt vocem Christi immediatè à cælo, et deficiunt à veniendo in locos caelestes.

Q. Pater, sed omnes sunt in cordis duritie qui vocem non audiunt, et ii sunt qui occiderunt Prophetas, Martyras et Sanctos?

R. Sunt Fili, ii sunt qui corda sua dura fecerunt, et non audiverunt vocem qui intrinsecus fuere rapaces a spiritu Dei, Job. 10. 3. qui fuerunt Antichristi, falsi Prophetæ, lupi in indumentis ovium, Mat. 19. 8. et fructus eorum id declaravit à diebus Apostolorum, Mar. 16. 14. Antichristi sunt; Christus ait, ne jurate omninò, illi jurant; Christus ait, inimicos vestros diligite, Rom. 2. 5. illi eos persequuntur, etiam amicos; & hi sunt Christi inimici qui eum regnare nollent, et hi sunt qui ipsi conversi sunt contra Spiritum Dei & alios persequuntur.

Q. Pater, Num hi Filium cognoscunt, num hi secreta habent Domini, num hi patrem cognoscunt

noscent, sunt in timore Dei, suntne lumbos mentis accinēti, suntne in verâ fide, suntne Spiritus Ministri qui Revelationem negant, suntne Ministri Evangelii qui Revelationem negant?

R. Non, Fili, Hi Deum non cognoscunt, neque filium, *Amos* 3. 7. Nemo enim ad filium venit, nisi quem pater trahit, et nemo cognoscit patrem nisi filius, et ille cui hic eum revelat, *Mat.* 11. 27. Et Dominus secreta sua revelat eum timenti, *Luc.* 10. 22. et secreta Domini per Spiritum revelantur, *Gal.* 1. 16. et fides revelatur à fide ad fidem, per quam justus vivit, *Phil.* 3. 15. et Christiani veri tenebantur expectare ut lumbi mentis eorum succingerentur, *1 Cor.* 2. 20. propter gratiam quæ illis afferretur in Revelatione Jesu Christi: Qui Revelationes negant, non sunt idonei Catechizatores liberorum suorum.

Q. Pater, Quid est Ecclesia vera?

R. Fili, non est campanarum domus, nec Synagogæ, nec est Templum in *Jerusalem*, nec Papæ domus trans mare; sed Ecclesia est columna et fundamentum veritatis, *Mat.* 16: 18. corpus Christi cuius ipse est caput, *Mat.* 5, 44. *1 Thes.* 1. Et hæc Ecclesia constat in misericordia, diligens inimicos, *Luc.* 6. 27. non occidens creaturas, nec perdens homines circa res terranas,

circa cultum, Religionem, aut Doctorum
 victum, nihil agitur ex coacto, sed ex amore,
 cujus Ecclesiæ corpus seipsum ædificat in
 amore, 1 Cor. 14. 4: 5. sed falsa Ecclesia,
 mater meretricum, mulier, magna mere-
 trix; quæ bestia inequitavit, Sanguinem
 Prophetarum potavit, martyram & Sancto-
 rum à diebus Apostolorum, 1 Cor. 2. 4. quan-
 do Ecclesia vera in eremum abiit, et mas-
 culus puer ad Deum raptus est, nunc autem
 magnæ meretricis iudicium, Scortatricis
 formosæ, falsæ Ecclesiæ, venit; mysteri-
 um *Babylon* confunditur, *Apoc.* 17. 5: 6. et
 sponsa agni uxor ex deserto jam est rediens,
 apparans se pro conjuge suo, et agnus victo-
 riâ potietur gloria in altissimis in æter-
 num, et *Evangelium* rursus prædicabitur,
 quod fuit inter Apostolos, omnibus gen-
 tibus, tribubus, linguis et populis.

Q. Pater, nonnè *ii Evangelium habu-
 erunt?*

R. Minimè, Fili, ovis vestitum habu-
 erunt, in draconis potentiâ, & omninò
 in cumulis fuerunt de Ecclesiâ Religione
 & adoratione, et ovium vestitu, & sunt in
 naturâ lupi extra agni et Sanctorum natu-
 ram, & extra unitatem & Societatem my-
 sterii Evangelii, inter quos vita & im-
 mortalitas in lucem non veniunt, et ibi
 sunt omnes amentes, & cæco zelo imbuti,
 sed

sed quatenus Evangelium, potentia Dei exuperat, et vita et immortalitas in lucem venient unitas & Societas in eis cognoscuntur quæ sunt immortales, 2Tim. 1. 10. Ephes. 3. 9. Ephes. 6. 19.

Q. Pater, Num Apostoli connubio iungebant pro pecuniâ, sicut nostri Doctores faciunt, & sepeliunt pro pecuniâ, ut nostri Doctores, qui ex Scholis et Collegiis sunt, num Apostoli baptizabant pro pecuniâ, ut nostri Doctores, et precabantur et cantabant pro pecuniâ ut nostri Doctores? non cantabunt nisi pro pecuniâ, norerabunt nisi pro pecuniâ, in rostris suis, Dîu; et predicabant Apostoli pro gallinis decimatis, frumento, et melle, et feno, et pro decimis ferme omnium rerum? habuerunt illi paschatis calculationes, et medie ætatis debita, num Apostoli ita fecerunt pro pecuniâ? num quatuor aut quinque tintinnabula habuerunt ad congregandum populum, quæ baptizabant, iis nomina imponentes? et nomina de dîre Collegiis in quibus Ministros suos fecerunt, ut Trinitatis Collegium, et Christi Collegium? Num Apostoli talia inter se habuerunt? Num Apostoli magnas domos campanarum constituerunt? et cruces super eos? quando verò hæc omnia orta sunt, num citra dies Apostolorum?

R. Imò, Fili, per falsam Ecclesiam & Antichristos, & falsos Prophetas cum oviunt vestitu à tempore Apostolorum, quo vera Ecclesia

Ecclesia & veri Christiani in disertum abierunt, omnia hæc orta sunt per falsos Christianos, qui nomen habuerunt, sed mortui fuerunt a vitâ, citra tempus Apostolorum orta sunt; sed negantur et judicantur vitâ in quâ fuerunt Apostoli, in vitâ enim & potentia Dei fuerunt, in quam nunc Sancti venerunt, laudetur Dominus in æternum, Apoc. 12. Apoc. 3. 1.

Q. Pater, Sed Apostoli observaverunt Christi-missam, et constituerunt Michaelis-missam, et Agni-missam, et Martini-missam, et Candelarum-missam, et omnes Sanctorum dies, quæ in Ephemeridibus tolerantur, per eam quam potestatem Superiorem vocant?

R. Minimè, Fili, Apostoli non constituerunt ea, orta sunt citra dies Apostolorum, nihil enim tale legimus inter Apostolos, illos mandatum aliquod tale ededisse inter Sanctos de re aliqua ejusmodi observandâ, omnia enim ista orta sunt per Christianos apostatas ab Apostolis citra dies Apostolorum, draconis potentiam, quæ est inferior extra veritatem, et non superior, Gal. 4. 10. Col. 2. 16.

Q. Pater, Anne Apostoli domos edificabant, et Sanctorum nomina eis imponebant, et Ecclesiis vocabant?

R. Minimè, Fili, factum est per tales quales abierunt ab Apostolis, et occiderunt eos

eos qui fuerunt in Apostolorum vitâ, et non fuerunt ipsi in Ecclesiâ, et ideò constituunt Ecclesias ligneas, et eas secundum Apostolos et Sanctos nominant, & quoscunque libet, quod Apostoli non fecerunt; Apostoli dixerunt sanctis eos esse Ecclesiam, *Ephes. 5: 30.* et non dixerunt Sanctis, Templum esse Ecclesiam, nec Synogogam esse Ecclesiam, *Col. 1. 22.* sed eos esse Ecclesiam, eos esse Templum Christi, et eos esse ex carne ejus et ex osse ejus, et ex corpore ejus. Nunc iudicium falsæ Ecclesiæ venit; Ecclesiâ verâ ex eremo reversâ, quæ caro et ossa et corpus rursus cognoscentur.

Q. Sed, Pater, et tintinnabulorum domus Christi caro et ossa, quam sacerdotes nobis dicunt esse Ecclesiam, et jubet nos esse pueros probos, et dicit nobis quòd ad Ecclesiam venire oportet?

R. Minime, Fili, Ecclesia ista ex limo et lapide ædificatur, & ligno & ejusmodi, Math. 6. 18. Ecclesia verò Christi unà ædificatur ex lapidibus vivis, & ex carne Christi est, contra quam inferni portæ non possunt valere, 1 Pet. 2. 4.

Q. Sed, Pater, Num fuit sylvæ externa aut saltus in quam Ecclesia fugit, cui draco succensuit?

R. Minime, Fili, Diabolus facit mundum deserto similem, et ut venis in lucem credere

credere, venis ex deserto, et videbis ubi desertum est, in quo Ecclesia fuit in Apostasia citra dies Apostolorum, et ita tu ad lucem veniens videbis Christum caput Ecclesie, qui est Rex, Propheta, et Sacerdos, qui est æternus, et ita est Ecclesia ejus, *Rev. 12, 4, 5, 6. Mat. 1, 3. Mar. 1, 3. Luc. 3, 4. John 1, 23.*

Q. Pater, Num omnes hi Doctores, Pastores, et Miniistri, et Divini qui divinant pecunie gratiã, qui docent turpis lucri gratiã, et pro pecuniã vaticinantur, pastores qui quæsum suum à divisione suã querunt, et pro vellere prædicant, sunt tales qui sunt extra Doctrinam Apostolorum, Christi et Prophetarum?

R. Sunt, Fili, Nam si fuissent in vitã Prophetarum, Christi et Apostolorum, non declarassent contra eos, sed sunt quales à vitã Prophetarum errarunt, Christi, et Apostolorum, et à spiritu eorum, ergo sunt qui non audiendi, sed contra quos est declarandum, Tit. 1, 11. Mic. 3, 11. Ezek 34, 3.

Q. Pater, Sed non sunt audiendi?

R. Non, Fili, qui errarunt à Prophetarum, Christi et Apostolorum Spiritu, non sunt audiendi, non enim diutius vaticinabuntur, quàm victum eis suppeditas, et in os eorum imponis, non tibi diutius divinabunt quàm pecuniam eis reddes, non dignius te docebant quàm das eis turpe lucrum

crum eorum, non diutius tibi pastor erunt quàm vellus eis reddas; et se esse pastores profitentur, sed non sunt, non enim valent canes nec lupos à te arcere, qui non sunt in spiritu Prophetarum, in Dominione, in Dei imagine, ex quâ omnis terror, quâ omnes bestias terræ perterrefaciunt, & dominionem in eas tenent; ibi est verus pastor, fili, qui te servare valet; & hi sunt in spiritu Prophetarum, Christi, & Apostolorum, extra spiritum eorum qui turpis lucri gratiâ docent, pro vellere, pro pecuniâ, & qui non diutius tibi pacem prædicabunt, quàm in ora eorum imponas.

Q. Pater, Num Balaamo similes sunt qui non sunt in spiritu Prophetarum, Christi, et Apostolorum? qui lucrum amant et pecuniam, et vellus, et non ulterius eunt quàm pecuniam, lucrum et vellus habeant?

R. Maximè, Fili, Hi sunt in Balaami viâ, extra spiritum Dei, & non sunt audiendi.

Q. Pater, Et nonne Balaami asinus melius ipso loquebatur, quando à spiritu errasset?

R. Ita Fili, iste eum docebat.

Q. Pater, Sed Balaami asinus melius loquitur quàm omnes nostri Professores et Doctores qui negant spiritum Dei in se loqui, et eos ducere, sicut Propheta, Apostoli, et Sancti in se testati sunt, attamen Prophetarum, Christi
et

et Apostolorum verba loquuntur turpis lucri gratiâ, sed à vitâ Prophetarum, Christi, et Apostolorum errarunt, Num Balaami asinus istis melius loquitur?

R. Imò, Fili, Deus enim os ejus aperuit et amentiam Prophetæ reprehendit, etsi verum prius vaticinatus esset; Hi Fili, non æquè ac ille processerunt qui turpis lucri causâ docent, et pro pecuniâ divinant, et pro vellere docent, et maledicunt et rugiunt ex rostris suis adversos eos qui mente sunt diversâ, et Spiritu Dei ducti.

Q. Pater, quâ sit quòd homines quam plurimi loquuntur Pluraliter, vos uni, quàm doceantur in Bibliis, in Introducitione, et Grammaticâ, loqui Singulariter, [tu] uni, et [vos] pluribus? Num me obedire oportet, et nos quod docemur, et hoc agere, et hoc agendo, num Singulariter et Pluraliter loqui oportet, hoc est, [tu] uni, [vos] pluribus?

R. Certè, Fili, is est sermo maximè proprius, vos multis et tu uni, & qui non ita loquuntur à linguâ vernaculâ degeneres sunt, Angli, Germani, aut è Germaniâ Superiore, Galli, aut Hispani, Græci, Latini, aut Hebræi, *Neb. 2: 5.* Germanicis enim et Gallicis, et Hispanis, & Anglicanis, et Græcanicis, et Latinis, et Hæbraicis, Bibliis sermo Sermo est Singularis, et Pluralis, nempe, tu uni, et vos pluribus,

Act 24. 4. Et hoc discendum est et faciendum, nam si ad Scholam ire pargatis, et Singularem & Pluralem discatis, id est, tu uni et vos pluribus, et non id agatis, & labor & tempus vobis peribunt.

Q. Pater, Omnes eos vocant novas, idiotas, et stultos, et indoctos et male moratos qui dicunt tu, particulari viro aut mulieri; et non vos, attamen preceptor verberavisset nos, si dixissemus latine pluraliter, cum singulariter dixissemus, et stultos non vocasset, &c. quid prodest igitur hæc doctrina, si non licet nobis ita consuescere loqui Singulariter, tu uni, et loqui assuescere Pluraliter, vos pluribus, quid nobis prodest huius Doctrina? qui enim docti sunt, et non faciunt, nonne ii sunt stulti illi et novi, et ii male morati? qui enim id faciunt quod docentur, ii sunt bene morati, et jam distinguere possunt, nonne?

R. Ita, Fili.

Q. Pater, quomodo ceperunt omnia hæc nomina viris et feminis imponi, ut lupi, et capri, et canes, et juvence, et æqui, et serpentes, et similia? *Ezek.* 22: 22. *Mat.* 7: 15. *Act* 10: 3. *Psal.* 22. 16. *Isa.* 56: 10. *Mat.* 7: 6. & *Mat.* 15, 26. *Phil.* 3: 2. *Hos.* 10. 11. *Je.* 20: 5: 8. *Mat.* 25. 52. *Zach.* 3. 3. *Mat.* 23. 33.

R. Fili, A quo tempore extra veritatem fuerunt, à quo tempore homo à Deo abdicatus

catus est in transgressione, omnia imposita sunt, citra principium, citrà quàm homo imaginem Dei amisit, *Rom.* 5: 12: 18. Sed quâ resurgit in imagine Dei, ex iis excedit, *1 Cor.* 15: 49. *Rom.* 8: 29. novum nomen haberi in agni libro vitæ, *Apoc.* 21: 27. antequàm mundus esse cæpit, nam à tempore principii cùm Dei imago amissa est, illa orta sunt, et qua viri & fæminæ in spiritu Dei oriuntur, ex transgressione, in Christum Jesum imaginem Dei, natura illa cui nomina dantur deperit.

Q. Pa. quî sit, quod mundi populus et totum genus humanum tot variis mentibus præditi sunt?

.R. Fili, Hoc à tempore transgressionis totum ortum est, à tempore principii, à tempore quo homo à Deo in terram abdicatus est, et imago Dei amissa, & vitam transgressus est: Et hoc est in statu primi *Adam* à Deo abdicati, sed qua vir et fæmina ascendunt in spiritum Dei, *3 John* 6: 8. quem transgressi sunt, & in Christum Jesum Dei potentiam, *Adamum* secundum dominum è Cælo, *Rom.* 7. 6. *Rom.* 8: 1: 2: 5: 9: 11. qui derimit illos è terrâ ubi fuerunt exagitati, sursum ad Deum rursus, ad regnandum super eam, per spiritum, et potentiam Dei in unam mentem & animam unam colligentur, *1 Cor.* 15: 47. et unum spiritum et cor unum, ex multis, *Apoc.* 1. Nam
multæ

multæ illæ sunt in transgressione spiritus Dei; et cùm sint homines extra veritatem, multæ sunt mentes, in veritatem reversis unica mens est, anima, et cor unum.

Q. Pater, isti dicunt quòd nisi homo credat in hanc fidem Catholicam, servari non potest, quæ exprimitur in libro Orationis communis; & loquuntur de trinitate in unitate colendâ, non ea verba in Scripturis reperio, nempe trinitatem colere in unitate.

R. Minimè, Fili, non sunt reperienda.

Q. Et Pater, Mibi narrant de Christi humano corpore; et carne humanâ, num Scripturæ de iis rebus loquuntur, nonne caro ejus est supernè, et nonne Christus dicit carnem ejus venire supernè quæ panis esset?

R. Certè, Fili, primus Adamus erat qui terræus erat, sed secundus est Cælestis; et Scripturæ non loquuntur de trinitate colendâ, sed de Deo colendo qui cælum et terram fecit; et fides ea est, quæ venit à Christo servatore, quæ servat, et salvos facit, non fides ea quam homines comminiscuntur et faciunt.

Q. Pater, An debemus dies nominare, solis diem, et lune diem, et martis diem, et mercurii diem, et jovis diem, et veneris diem, et saturni diem? An Sancti præsci eos sic vocabant quemadmodum in communis orationis libro describitur?

R. Minimè, Fili, Sed Ethnici & Christiani Apostatæ qui orti sunt citra dies Apostolorum, qui vocarunt eos, primum diem, secundum, tertium, quartum, quintum, Sextum septimum diem, ut legere possis in *Gen. 1.* ut etiam per totam seriem prophetarum usque ad dies Apostolorum; et qui aliàs eos vocant sunt umbrosi ignari Apostatæ Doctores et Professores, et Christiani qui nondum exuerunt naturam Ethnicam, et dies more majorem suorum, Ethnicorum appellant, solis et lunæ, et sic de cæteris; Sic naturam suam demonstrarunt, mentem, vitam, et spiritum non esse similem illi Prophetarum et Apostolorum, quamvis acquisiverunt pietatis formulam, sed praxin eorum negant, dies nominando in rebus istis exiguis; igitur censeas eos deficere in summis; in hoc enim communis orationis libro cernere possis, in quibus eorum fides consistit, qui hos dies per solem et lunam et gentium deos nominarunt.

Q. *Pater, Catechismus quidam est, hoc est, instructio discenda ab omni parvulo, et in eo rogant me, quid est nomen verum, non quid est nomen tuum; et interrogant, quis dedit vobis hoc nomen; hæccinè est sensu congrua locutio, Pater?*

R. Non est Fili.

Q. *Et Pater, dicendum est illis, Patrimini mei,*

*mei, et Matrima mea in baptismo meo, (& ita
quarunt in plurali, & responsio est in singulari)
in quo facius eram membrum Christi, filius
Dei, & regni caelorum heres; & non lego, quod
Dei-Patres, & Dei-Matres parvulis dederunt
nomen suum, in Scripturis, sed aliquando Deus
docebat eos dare eis nomina eorum, nec lego
quod Deus Patrem habuit, aut Matrem;
num omnes hi parvuli membra Christi sunt in
baptismo suo, aliquantulum aquae spargendo su-
per eos, & filii Dei, & regni caelorum heredi-
tatis jure Professores? et num alius filius Dei
alium vocabit haeticum, qui est regni caelorum
hereditatis jure Professor, & alii alios neca-
bunt & occident de religione, cultu, ecclesiâ
& Ministerio? Cur aliquem baptizatum re-
prehendunt, quum secundum catechismum om-
nes qui sunt baptizati regni caelorum sunt pos-
sessores jure hereditatis, & Dei filii, & mem-
bra Christi, hoc est corpus indivisum; sed nunc
video eos non ita esse qui baptizantur aquâ, &
dicunt se esse regni caelorum possessores jure hæ-
reditatis, & dicunt se esse filios Dei & membra
Christi.*

R Fili, hi sunt qui dicunt se esse quales
non sunt, qui sunt partus secundum car-
nem editus; qui inter singulare & plurale
distinguere nequeunt; renasci eos oportet,
antequam in regnum Dei ingredi possint,
primus partus in aquam intret, non tamen

regeneretur; qui regenerantur sunt membra Christi, qui est imago Dei; & Deus nomina populo suo dedit, & parentes eorum docuit nomina dare, & patres nomina dederunt, & Matres dederunt, filiis suis, absque Patrimis aut Sacerdote ad eos conspergendos: ergo Patrimi & Patrimæ, & compatres, & commatres, qui nomina dederunt, (*Vos, dicunt, cum dicerent Tu,*) citra dies Apostolorum orti sunt, & vitandi.

Q. Pater, Patrimi & Patrimæ tria promiserunt parvulorum nomine, ut Diabolum discerent, et omnia ejus opera Pompus et vanitates mundi hujus scelerati, et Dei voluntatem et mandata, observarent, omnes dies vitæ suæ; sed video eos vix unquam ita respicientes, quod si facerent quomodo viveretur in Diaboli operibus, et in pompis et vanitatibus mundi, et carnis cupiditatibus improbis, si facerent, cur viverent homines in Diaboli operibus?

R. Minimè, Fili, non faciunt illud quod pollicentur et vovent; itaque sunt fædissimi & votifragi, et ii qui dicunt & non faciunt; & ab illis facta sunt & dicta, quæ absque timore Dei fuerunt, in Apostasiâ, ab Apostolis & Sanctis.

Q. Et Pater Sacerdotes et Catechizantes aiunt, Patrimi vestri et Patrimæ pro vobis promiserunt, quod mandata Dei observaretis vos, dic mihi quasnam sint, promiserunt quod filii vestri

vestri illa observarent, et respondet puer, sunt decem, et quòd non occidam nec furabor, nec concupiscam, sed Dominum Deum meum diligam, et cetera; et diem Sabbati Sanctum observabo, et sex diebus laborabo; sed quò fit quòd mercatus et nundinas in die Sabbati observent, die septimo, et promittunt et voverunt me illum observaturum; et quò fit, quòd Patrimi et Patrimæ, et Sacerdotes et Catechizantes mercatus et nundinas observent, et officinas recludent in die Sabbati, hoc ei, die septimo, qui promiserunt et voverunt, me mandata observaturum, et ipsi congregantur primo die, qui est unus è septem?

R. Fili, hoc omne fuit in statu ignorantiae, sed, nunc ab eo populi proficiscuntur, ad Christum, quietem illam; Sabbatum enim dictum est, non Christianis observandum, sed Judæis; itaque Christiani in primo die septimanæ convenerunt, nec Christiani, nec Judæi Patrimos, et Patrimas habuerunt qui promitterent et voverent pro filiis suis, sed Judæos docere suos libros legem Dei oportuit cujus finis est Christus.

Q. Pater, Sacerdotes interrogant Patrimos et Patrimas, num Diabolus deserunt, et omnia opera ejus, pompas vanas et gloriæ mundi, omnes ejus cupiditates avaras, sensuales cupiditates carnis, nè ab iis ducantur; Patrimi

et Patrima respondentes dicunt, omnia ista defero; Quâ fit igitur quod omnes in illis vivunt?

R. Fili, hi sunt qui dicunt & non faciunt, pollicentur et vovent, non autem præstant; nam si isti quos vocant Patrimos et Patrimas, et compatres et commatres Diabolum defererent, & omnia ejus opera et vânas pompas, non tam indulgentur equis ferocibus & juvencis similes homines enutrientur et si mundi gloriam defererent, in vanitate non tam versarentur; si omnes cupiditates avaras defererent, & omnes cupiditates sensuales carnis, nec ab iis ducerentur, tum Doctores, Patrimos & Patrimas non audiremus causam dicentes pro peccato in eis mansuro, quamdiu ipsi in terra manerent.

FINIS.

